

A 30. ünnepélyes megnyitó a Tudományos Diákköri Konferencián Alaposan, etikusan, igényesen

Fotó: Bodolai Gyöngyi

A Kultúrpalota nagytermében tartották május 10-én a jubileumi 30. Tudományos Diákköri Konferenciát. A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) által szervezett rendezvény az egyetlen olyan nagyszabású tudományos konferencia, amelyet kizárólag diákok szerveznek magyar nyelven, és amelyen valamennyi marosvásárhelyi egyetemről voltak önkéntesek a szervezők között. Az idén 210 tudomá-

nyos dolgozatot mutatnak be 20 szekcióban és egy poszter-szekcióban, közel 50 műhelymunkára várták a résztvevőket, és 16 hírneves vendégelőadó osztotta meg tudományos tapasztalatait.

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Civilek seregszemléje

Akárcsak minden év májusában, idén is, május 13-án, szombaton megszervezik Marosvásárhelyen Együtt a közösségért címmel a civil szervezetek vásárát, ami jó lehetőség arra, hogy a városlakók megismerjék ezek tevékenységét, az általuk kínált szolgáltatásokat, hiszen adott helyzetekben létfontosságú az a támogatás – elsősorban szociális téren –, amit a civil szervezetek nyújtani tudnak.

4.

Épített örökségünk

A Telekiek erdélyi viszonylatban gazdagoknak számítottak, és igyekeztek is észszerű gazdálkodással és birtokaik gyarapításával növelni a jövedelmüket.

15.

Rejtett mintázatok

Ötvös Koppány Bulcsú sikerként értékelte, hogy Marosvásárhelyre, a Maros Megyei Múzeumba sikerült elhozni egy világhírű kutató kiállítását, és magát az embert is. Egy ilyen esemény nem minden nap adatik meg egy megyei múzeum életében.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Progresszív adókáosz

Benedek István

A küszöbön álló kormányfőcsere és az ezzel együtt járó hatalmi átrendezkedés közeledtével egyre több szó esik – főleg a főszerpet átvenni készülő szociális részéről – a progresszív adórendszerhez való visszatérésről. Az ötlettől a koalíció többi tagjai nincsenek elragadtatva. Legutóbb a kormányfő mondta a napokban, hogy a progresszív adórendszerrel érdemben tárgyalni leghamarabb jövőre lehet, amikor befejezik az adóhatóság digitalizálását.

Ebben az adóvitában a liberálisok lépten-nyomon kiállnak az egykulcsos adórendszer mellett. Amivel az az egyetlen gond, hogy már régóta csak papíron létezik. Amikor ezt 2005-ben bevezették, akkor minden jövedelemre egységesen 16 százalékos volt az adókulcs. Az előző szociális kormány ezt is lecsökkentette 10 százalékra. Am az semiség ahhoz képest, hogy az utóbbi szűk 18 év során mindenki, aki megfordult a kormányruhá közelében, hozzáabrábrált az adórendszerhez, aminek eredményeképpen ez olyan, mint a porcelánbalt egy elefántcsorda dorbézolása után. Különböző indokokkal életbe léptettek adókedvezményeket, így jelenleg a mintegy 5,6 millió munkavállalóból közel egymillióan nem kell személyi jövedelemadókat fizessenek, vagyis az ő adókulcsuk 0 százalék. És ezekből vannak egyéb hozzájárulások alól is mentesített kategóriák. De ezek mellett is volt még bőven változtatás, így például a mikrovállalkozások adókulcsa

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

12., péntek
A Nap kel
5 óra 53 perckor,
lenyugszik
20 óra 45 perckor.
Az év 132. napja,
hátravan 233 nap.

IDŐJÁRÁS
Zápor lehetséges
Hőmérséklet:
max. 15 °C
min. 8 °C

*Isten éltesse!

Ma PONGRÁC, holnap SZERVÁC és IMOLA napja.
SZERVÁC: a latin Servatius név rövidülése, jelentése: a megmentett.
IMOLA: a régi magyar imola szó jelentése: mocsár, hínár. Női névként először Jókai Mór használta.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. május 11.

1 EUR	4,9294
1 USD	4,5110
100 HUF	1,3277
1 g ARANY	294,0185

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	41, 13, 7, 5, 24 + 11	NOROC PLUS: 3 9 8 0 3 5
LOTO 40	12, 19, 15, 25, 26, 22	SUPER NOROC: 0 5 9 9 4 6
LOTO 6/49	5, 1, 24, 48, 33, 41	NOROC: 3 4 3 0 9 3 0

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszás szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

40 éves a Szabadság utcai református egyházközség

Június 4-én a 13 órakor kezdődő hálaadó istentiszteleten emlékeznek meg a marosvásárhelyi VII. Szabadság utcai református egyházközség fennállásának 40. évfordulójáról. Az ünnepi istentiszteleten ígét hirdet Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke – tájékoztatott Les Júlia, az egyházközség lelkipásztora.

Négynapos terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány június 1-4. között négynapos terápiás programot szervez férfi és női szenvedélybetegnek és hozzátartozóknak Magyaródon. A program célja az absztinencia elkezdése, információszerezés a függőséggel kapcsolatban, terápiás terv készítése, önismert. Jelentkezni május 30-ig lehet Maros megyéből McAlister Magdolnánál a 0742-653-331-es telefonszámon.

Általános állásbörze

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal május 12-én, ma 9 órától általános állásbörzét szervez. Marosvásárhelyen a Művész mozi (Rózsák tere 35-37. szám) előcsarnokában, Szászrégenben, Dicsőszentmártonban, Segesváron, Marosludason és Szovátán a hivatal munkapontjain lesz a börze.

Gyűjtők kiállítása és vására

A Maros Megyei Bélyeggyűjtők Egyesülete május 13-án, szombaton 7.30 és 14 óra között a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Ifjúsági Házban megszervezi a gyűjtők vásárát, ahol bélyeg-, régiség-, pénzérme-, műkincs-, jelvény- és térképgyűjtők állítanak ki.

Endurocross Csittszentivánon

A csittszentiváni motorsportpályán május 20-án, szombaton XI. alkalommal szerveznek motorsportversenyt. A jelentkezők 7 órától 10 óráig iratkozhatnak fel, majd 10 óra után kategóriánként megteszik a próbaköröket. 12 órától startol a verseny, 16 órától a szervezők meglepetést tartogatnak. A motoros rendezvényt Gálfi Csaba Zalán és Györfi Levente szervezi.

Termékvásár a Vár sétányon

Május 12–14. között a marosvásárhelyi Vár sétányon helytermék-vásár lesz, amelyen mintegy hetven termelő és kézműves vonultatja fel a termékeit.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Május 12., péntek:
* 17.30 óra: FC Voluntari – Botosáni FC (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 8. forduló)
* 20.30 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 8. forduló)
Május 13., szombat:
* 14.30 óra: Petrolul 52 Ploiești – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 8. forduló)
* 15.15 óra: Vasas FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 31. forduló)
* 18.00 óra: Debreceni VSC – Budapest Honvéd (NB I, 31. forduló)
* 19.00 óra: Kolozsvári FCU – Chindia Târgoviște (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 8. forduló)
* 20.30 óra: Kecskeméti TE – Ferencvárosi TC (NB I, 31. forduló)
* 21.30 óra: CSU Craiova – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 8. forduló)
Május 14., vasárnap:
* 13.30 óra: CS Mioveni – Aradi UTA (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 8. forduló)

* 14.30 óra: Mezőkövesd Zsóry FC – Paksi FC (NB I, 31. forduló)
* 16.30 óra: Kisvárdai Master Good – Újpest FC (NB I, 31. forduló)
* 18.15 óra: Universitatea 1948 Craiova – Campionii FC Argeș Pitești (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 8. forduló)
* 19.00 óra: Puskás Akadémia FC – MOL Fehérvár FC (NB I, 31. forduló)
* 21.00 óra: Bukaresti FCSB – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 8. forduló)
Május 15., hétfő:
* 17.30 óra: Dési Unirea – Jászvásári CSM Politehnica (2. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló)
* 20.30 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Bukaresti CSA Steaua (2. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló)
* 21.00 óra: Békéscsabai 1912 Előre – Tiszakécskei LC (NB II, 37. forduló)
A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport, a magyar NB I-es és NB II-es találkozókat az M4 Sport és az M4 Sport+ televízió közvetíti.

Bajnokok Ligája: Kétféle előnyben az Inter a Milan ellen

Az Internazionale 2-0-ra nyert városi riválisa, az AC Milan vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája elődöntős párharcának szerdai első felvonásán.

A mérkőzést a Milan- és az Inter-szurkolók egész stadionos élőképe vezette fel, amely után a vendégek két góllal szinte sokkolták a hazaiakat. A 8. percben Calhanoglu bal oldali szögleténél Dzeko megelőzte a védőjét, és ellenfele mögül lábbal kinyúlva, bal belsővel nagy erővel, hét méterről a rövid felső sarokba lőtt (0-1). Három perccel később pedig Mhitarjan Dimarco beadására remekül érkezett középen a tizenhatos előterében, az átvétellel két Milan-védő

között berobbant a büntetőterületre, majd 11 méterről magasan középre lőtt (0-2).

Az Internek ez sem volt elég, az első negyedóra végén kis híján háromgólos előnybe kerültek a vendégek, de Calhanoglu hatalmas bombája a kapufán csattant. Az Internazionale a továbbiakban is uralta a találkozót, a Milan harminc perc elteltével jutott el először a riválisa kapujához, de nagy helyzetet nem tudott kialakítani.

A fordulás után próbált nagyobb sebességi fokozatra kapcsolni a hazai csapat, de Dzeko révén megint az Inter került gólhelyzetbe. Fél órával a vége előtt szerkezetet váltott Stefano Pioli együttese, amely Tonali révén kapufáig is eljutott, de a vendégek magabiztosan őrizték meg kétféle előnyüket a lefújásig.

A párharc visszavágóját kedden újra a San Siróban rendezik.

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, elődöntő, első mérkőzés: AC Milan (olasz) – Internazionale (olasz) 0-2 (0-2)
Milánó, vezette: Jesús Gil Manzano (spanyol).
Gólszerzők: Dzeko (8.), Mhitarjan (11.).
Sárga lap: Krunić (45+1.), Tomori (64.), illetve Mhitarjan (45+1.).
AC Milan: Maignan – Calabria (82. Kalulu), Kjaer (59. Thiaw), Tomori, Hernandez – Krunić, Tonali, Bennacer (18. Messias) – Saelemaekers (59. Origi), Giroud, Díaz (82. Pobega).
Internazionale: Onana – Darmian, Acerbi, Bastoni – Dumfries, Barella, Calhanoglu (78. Gagliardini), Mhitarjan (62. Brozovic), Dimarco (70. de Vrij) – Martínez (78. Correa), Dzeko (70. Lukaku).

Egy kis statisztika

A két együttes most találkozott 236. alkalommal – a BL-ben ötödször – és az Inter 88. alkalommal győzött, a legrangosabb európai kupasorozatban ugyanakkor két-két döntetlen és vereség után először tudott ellenfele fölé kerekedni.

Az első találatot szerző Dzeko a BL-elődöntők történetének második legidősebb gólszerzője lett Ryan Giggs mögött azzal, hogy 37 évesen és 54 naponos beállt.

Bővült az egyetemi klinikák száma

A Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház sajtóosztályától kaptuk a hírt, miszerint a szaktárca által idén április 20-án kibocsátott miniszteri rendelet értelmében néhány kórházi osztály, részleg klinikai, azaz oktatókórházi besorolást kapott, ami azt jelenti, hogy a gyógyító munka mellett egyetemi oktatás is folyhat ezekben az egységekben.

A következő önállósult és klinikai rangot nyert egységekről van szó: cukorbetegség, táplálkozási és anyagcsere-

zavarok klinikai osztály; nefrológia (a vese működésének és anyagcserejének zavarai); klinikai laboratórium munkapontokkal; radiológia és orvosi képalkotás; érsebészet; anatómiai patológia, SMURD rohammentő szolgálat a nagyszámú munkaponttal együtt.

Valamennyi önálló klinikai osztályként működik a marosvásárhelyi sürgősségi klinikai kórház keretében, amelynek szerződése van az orvosi egyetemmel. A részletekről egyelőre még nem tájékoztattak. (b.)

RENDEZVÉNYEK

Fába vésett szentek

A csíksomlyói pünkösdi búcsú programjába illeszkedően május 25-én, csütörtökön 17 órakor megnyílik Demeter József maroszentannai fafaragó Fába vésett szentek című tárlata. A DEMIART KFT. vezetőjének alkotóműhelyében olyan szobrok, domborművek készülnek, amelyek a világ minden tájára eljutnak. A kiállítás anyaga az elmúlt 25 év példányaiból áll össze. A tárlaton több mint félszáz, stációkat ábrázoló domborművet, valamint Mária, az apostolok, az Árpád-házi szentek szobrai tekinthet meg

az érdeklődők. A kizárólag kézi faragású, finoman megmunkált alkotások kivétel nélkül egyediek. A kiállítás május 25-29. között tekinthető meg Csíksomlyón, a Szék útja 123. szám alatt, a volt községháza épületében, naponta 9-19 óra között.

A Tatár-hágó előtere – könyvbemutató

Május 16-án, kedden Dáné Tibor A Tatár-hágó előtere című könyvének a bemutatására kerül sor a marosvásárhelyi Bolyai utca 10. szám alatti Gemma Book Caféban. A második világháborús emlékirat szerkesztőjével, Vallasek Júliával, a szerző unokájával Daray Erzsébet beszélget.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A rendbontások ellen emelt szót a miniszterelnök

Bűnvádi feljelentést tett a csendőrség a nacionalista Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) szerdai bukaresti tüntetésén történt erőszakos cselekmények miatt, Nicolae Ciucă miniszterelnök pedig elítélte a rendbontást, rámutatva: Romániának nincs szüksége destabilizációra.

A kormányfő csütörtökön Nagyváradon, újságírók kérdésére reagálva azt mondta: sosem volt nagyobb szükség a felelősségteljes magatartásra, mint a jelenlegi helyzetben, amikor Románia határainál háború dúl. Szerinte kiváltképp a politikai pártokat és politikai vezetőket terheli a felelősség, hogy ne idézzenek elő olyan helyzeteket, amelyek erőszakba torkollhatnak.

Ciucă ugyanakkor felhívta a figyelmet a korrekt tájékozódás és értéktétel fontosságára, elkerülendő, hogy az embereket félrevezessék „azok az elemek, akik csak a destabilizálásban érdekeltek”.

A csendőrség csütörtöki közleménye szerint azonosították és együttesen 3000 lejre bírságotlák azt a négy személyt, akik az AUR szerdai tüntetésén leköpdösték, sértegették és zászlórúddal bántalmazták a parlament bejáratánál Ludovic Orban volt miniszterelnököt.

Egy másik tüntetőt, aki Csoma Botondot, az RMDSZ frakcióvezetőjét sértegette és fenyegette, három kihágásért együttesen 1500 lejés bírsággal sújtottak.

A csendőrség bűnvádi feljelentést is

tett az ügyészségen az AUR tüntetésén történt törvénysértések miatt.

Szerdán csendőrökkel dulakodtak és több érkező képviselőt megpróbáltak megfélemlíteni a képviselőház bejáratánál az AUR tagjai és szimpatizánsai, akiket George Simion pártelnök hívott tüntetni a parlament elé „Románia gyermekeinek” védelmében.

Az AUR a parlament ülésén is botrányt keltett, azt állítva, hogy a szerdán megszavazott, az „országos gyermekfigyelő rendszer” létrehozásáról, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok támogatásáról és a korai iskolaelhagyás megelőzéséről szóló törvény hatályba lépése után a gyermekvédelmi hatóságok „el fogják venni a szegényektől a gyermekeket, és eladják őket”. (MTI)

Több idő kell az ukrán ellentámadás megindításához

Ukrajnának több időre van szüksége ahhoz, hogy ellentámadást indítson Oroszország ellen, mivel a hadseregnek továbbra is szüksége van a beígért nyugati segítségre – jelentette ki Volodimir Zelenszkij ukrán elnök a BBC Newsnak adott interjújában, amelyet csütörtökön szemlézett az Ukrajinszka Pravda hírportál.

„Azzal, amink van, képesek vagyunk előrenyomulni, és sikeresek lehetünk, de sok embert elveszítünk. Szerintem ez elfogadhatatlan, ezért várunk kell. Egy kicsit több időre van szükségünk” – fogalmazott az államfő

Zelenszkij felkészülteknek nevezte a NATO-országok által kiképzett harci dandárokat, de azt mondta, hogy a hadseregnek még szüksége van „néhány do-

logra”, beleértve páncélozott járműveket is, amelyek „tétélesen érkeznek” az országba.

Az elmúlt hetekben több ukrán politikai vezető – köztük Dmitro Kuleba külügyminiszter – igyekezett csillapítani az ellentámadással kapcsolatos várakozásokat – emlékeztetett a hírportál.

Zelenszkij az interjúban azonban meggyőződését fejezte ki, hogy az ukrán hadsereg képes lesz előrelépni, egyben figyelmeztetett egy „befagyott konfliktus” kockázatára, amelyre Oroszország számít. „Kijev számára minden olyan harci fejlemény, amely csalódást okozna a Nyugatnak, kevesebb katonai támogatást eredményezne a nyugati országok részéről, és fokozná a nyomásgyakorlást az Oroszországgal való tárgyalások újrakezdésére” – jegyezte meg az elnök.

Zelenszkij, azt kommentálva, hogy egyes vélemények szerint a 2024-es amerikai elnökválasztás után Ukrajna elveszítheti az Egyesült Államok katonai támogatását, kijelentette, hogy Ukrajna addigra megnyerheti a háborút.

Olekszij Danyilov, az ukrán Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanács (RNBO) titkára egy tévéműsorban kijelentette: mostanra sok országban elkezdtek eszkalálni a helyzetet annak érdekében, hogy Ukrajnát Oroszország feltételei alapján tárgyalóasztalhoz ültessék az „agresszorral”. A tisztségviselő azonban meggyőződését fejezte ki, hogy ha Ukrajna elnöke így döntene, az csakis Ukrajna feltételei alapján történhetne meg. Cáfolta továbbá azokat a híreszteléseket, amelyek szerint az ukrán csapatoknak nincs elegendő lőszerük. (MTI)

Moszkva fontolóra vette az európai hagyományos erőkről szóló szerződés felmondását

Hivatalos képviselőjének nevezte ki Vlagyimir Putyin orosz elnök Szergej Rjabkov orosz külügyminiszter-helyettest abban az eljárásban, amelynek keretében Oroszország fontolóra veszi, hogy kilépjen-e az európai hagyományos fegyveres erőkről szóló szerződésből (CFE).

Az erről szóló rendelet szerdán jelent meg a hivatalos orosz jogi információk portálán. A dokumentum értelmében a kérdést az orosz parlament mindkét kamarája mérlegelni fogja. A szerződés felmondását kezdeményező törvényjavaslatot Putyin szerdán betervezte az orosz parlament alsóházában. Oroszország jelenleg szünetelteti részvételét a CFE-szerződésben.

Az orosz Állami Duma (alsóház) adatbázisában szerdán megjelent törvényjavaslat indoklása szerint a CFE-szerződés „az 1990-es évek elején megfelelően hatékony és eredményes eszköz volt az európai biztonság megerősítésére”, ám az azóta végbement jelentős katonai és politikai változások – elsősorban a NATO-bővítése – követ-

kezében „sok tekintetben elavult, és elvesztette kapcsolatát valósággal”. A dokumentum értelmében az orosz részvétel felfüggesztésének célja az volt, hogy a nyugati országokat az európai biztonsággal kapcsolatos hozzáállásuk megváltoztatására ösztönözze. „A hagyományos fegyverzetek terén a helyzet Európában 2007 óta érezhetően romlott” – olvasható a szövegben.

A dokumentum szerint „az Egyesült Államok és szövetségesei az Oroszországgal való katonai konfrontáció irányvonalát követik, ami katasztrofális következményekkel jár”.

„A jelenlegi helyzet megköveteli, hogy lépéseket tegyünk a szerződés felmondására és az Oroszországi Föderációnak a szerződésből való kilépését célzó hazai eljárások megindítására, amelyek befejezését követően értesítést küldünk a letéteményesnek és a többi részt vevő államnak” – hangzik az indoklás. A dokumentum rámutat, hogy Moszkva számára a CFE-szerződéssel egyidejűleg automatikusan megszűnik a kapcsolódó nemzetközi szerződés hatálya.

Putyin 2007. július 13-án írta alá azt a

rendeletet, amely felfüggesztette Moszkva részvételét az európai hagyományos fegyveres erőkről szóló szerződésben és a kapcsolódó nemzetközi egyezményekben, 2007. november 29-én pedig elfogadták az erről rendelkező orosz törvényt.

Oroszország 2015. március 10-én jelentette be, hogy felfüggeszti részvételét az európai hagyományos fegyveres erőkről rendelkező szerződés végrehajtásával foglalkozó közös konzultatív csoport ülésén. Viszont Moszkva hivatalosan továbbra is a szerződés részes fele maradt. A szerződést 1990. november 19-én írták alá Párizsban 16 NATO-tagállam (Belgium, Nagy-Britannia, Dánia, Franciaország, Németország, Görögország, Izland, Olaszország, Kanada, Luxemburg, Hollandia, Norvégia, Portugália, Spanyolország, Törökország és az Egyesült Államok), valamint a Varsói Szerződés Szervezetének hat tagállama (Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Románia, a Szovjetunió és Csehország) meghatalmazottjai. A megállapodás 1992. november 9-én lépett hatályba. (MTI)

Tovább folynak a támadások a tűzszüneti tárgyalások árnyékában Izrael és az Iszlám Dzsihad között

Tovább folyik a rakétaháború a tűzszüneti tárgyalások árnyékában Izrael és az Iszlám Dzsihad között – jelentette a helyi média csütörtökön.

Az izraeli hadsereg a Sin Bet belbiztonsági szolgálat együttműködésével célzott támadásokkal szerda éjjel megölte az övezet déli részén, Hán-Juniszban egy lakásban Ali Haszan Galit, az Iszlám Dzsihad gázai rakétaegységeinek parancsnokát, akinek az izraeli katonai szóvivő szerint fontos szerepe volt az Izrael elleni rakétakilövésekben.

A lakásban vele tartózkodott az iszlamista terrorszervezet két másik parancsnoka, köztük a testvére is, akik szintén meghaltak a légitámadásban, melyben palesztin jelentések szerint további tíz ember megsérült.

Gali, az Iszlám Dzsihad katonai tanácsának tagja volt a felelős az Izrael ellen irányuló rakéták célzásának és kilövésének munkálataiért a kedden kezdődött Pajzs és Nyíl hadműveletben, melyben szerdán 12 óra alatt közel ötszáz rakétát indítottak Izrael ellen. Az utolsó rakétatűz a Gázai övezetből 23 óra 55 perckor indult a szomszédos Szufa nevű kibuc irányába.

A katonai szóvivő hangsúlyozta, hogy Gali vezette az Izraeli célzó rakétatámadásokat a pontosan két éve kezdődött Falak őrzője hadműveletben, valamint a tavaly augusztusi Hajnalhasadás hadműveletben is. Központi személyiségnek számított a szervezetben, és részt vett a napi irányításában. (MTI)

Ország – világ

Három új sportlétesítmény és egy piac épül

Aláírták csütörtökön Bukarestben a kivitelezési szerződéseket: átveszi a fejlesztési minisztérium a nyáradszeredai piac kivitelezésének költségét, és kezdhetik építeni a gyulakutai sportkomplexumot, illetve a sárközújlaki és a Halmiban épülő sportcsarnokokat – jelentette be Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési miniszter. Maros megyében a nyáradszeredai új piacnak fedett kültéri és beltéri része is lesz, hűtőládákkal és fagyasztókkal látják el azért, hogy az árut helyben tárolják a gazdák. A piacot elegendő tárolóhelyiségekkel látják el, mosdókat alakítanak ki benne és megfelelő helyeket a szelektív hulladékgyűjtésre. Gyulakután öltözőkkel ellátott épület lesz a foci pálya mellett, 372 férőhelyes lelátóval, mellette kültéri úszómedence és egy második műfüves pálya, éjszakai világítással. A négy beruházásra összesen 33,7 millió lej finanszírozást biztosít az RMDSZ által vezetett fejlesztési minisztérium. A kivitelezési szerződések aláírását követően mind a négy beruházás építkezési munkálatait elindíthatják.

Tavalyi tartozás is fizethető az energiakártyával

Módosította a kormány szerdai ülésén az energiaszámlák kifizetésére használható ügynevezett energiakártyákról szóló sürgősségi rendeletet. Az egyik módosítás értelmében tavalyi tartozást is kifizethetnek a kedvezményezettek a kártyával. Marcel Boloş miniszter leszögezte, ezután a 2022. február 1-jétől felhalmozott tartozásokat is ki lehet fizetni az energiakártyával, ha az adósság 2023. január 1-je után kiállított számlán van feltüntetve. A kiegészített rendelet értelmében a kártya felhasználható villany-, gáz- és központifűtés-számlák, gázpalack, butángáz, tűzifa, fűrészpör, szén, fűtőolaj, fapellet, fabrikett, folyékony vagy szilárd tüzelőanyagok és egyéb fűtőanyagok kifizetésére. (Agerpres)

London hosszú hatótávolságú rakétákat szállít Ukrajnának

Nagy-Britannia hosszú hatótávolságú rakétákkal látja el az ukrán fegyveres erőket – közölte csütörtökön Ben Wallace brit védelmi miniszter. Wallace a londoni alsóház képviselőinek adott tájékoztatásában elmondta: Rishi Sunak miniszterelnökkel egyetértésben a brit védelmi tárca úgy döntött, hogy Storm Shadow típusú rakétákat szállít Ukrajnának. A gyártó által szolgáltatott adatok szerint e fegyvertípus hatótávolsága 250 kilométer. A miniszter ismeretése szerint e rakétatípus kizárólag hagyományos töltetek szállítására alkalmas, hosszú hatótávolságú precíziós eszköz, amely kiegészíti az Ukrajnának már korábban átadott hasonló fegyverek, köztük a Himars és a Harpoon rakéták nyújtotta védelmi képességeket. Ben Wallace szerint a Storm Shadow rakétákkal Ukrajna képessé válik arra, hogy visszaszorítsa a szuverén ukrán területen tevékenykedő orosz erőket. (MTI)

Progresszív adókaosz

(Folytatás az 1. oldalról)

1 százalék, az osztalékadó 8, és még lehetne sorolni. Mivel tábornokunk harctéri parancsnok volt, nem hadtápos, el lehet nézni neki, hogy a számolás nem az erős oldala, de azért már rászólhatnának – meg párttársaira is – hogy egykulcsos adórendszerrel nálunk csak olyanoknak illik komolyan beszélni, akik hisznek a párhuzamos valóságokban.

De attól sem kell nagyon tartani, hogy jövőre visszavezetnék a progresszív adórendszert. Ennek minimum két komoly akadálya van. Az egyik, hogy mire a szépfűk befejezik a bársonyszékek idei elosztása feletti posztoncseréket, meg kinyaralják magukat, már szinte tapintható közelségben lesz a választási kampány, hiszen jövőre az összes hatalmi színpadon díszletátrendezés következik. Onnantól már nem a progresszív adózás lesz a műsoron, mert kampányban osztogatást szokás ígérni, nem fosztogatást. A másik pedig, hogy ha jelenleg az illetékeseknek meg kellene birkóznuk egy többkulcsos, progresszív adórendszerre való áttéréssel, az káoszba fulladna, a hivatalok előtt olyan sorok lennének, mint az átkosban a húsosztásnál. És még kevesebb bevétel, mert minél kuszább egy adórendszer, annál könnyebb azt kijátszani. Az nem sokat oszt és szoroz, hogy a kormányfő a szakhatóság digitalizálásáról beszél, ezt a tíz évvel korábbi elődje is beígérte, akkor is volt rá világbanki támogatási keret, mint most, és akkor sem lett belőle lényegében semmi. Egy államcsőd kellene fenyegetessen ahhoz, hogy lényegesen átgúnyják az adórendszert, úgy, mint szűk másfél évtizede a nagy válság után. Egyelőre ott még nem tartunk, de már nem vagyunk messze tőle.

Alaposan, etikusan, igényesen

(Folytatás az 1. oldalról)

A marosvásárhelyi Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti és Technológiai és Tudományegyetem részéről *prof. dr. Nagy Előd-Ernő*, az egyetem rektorhelyettese köszöntötte a kerek születésnapját ünneplő rendezvényt, majd visszaemlékezett a kezdet nehézségeire. A szerényen induló TDK az 1990-es évek végétől vált szinte nemzetközi jelentőségű és méretű konferenciává, olyan nemzetközileg híres szaktekinetiek részvételével, akik az anyaországba is ritkán jutottak el. A TDK azóta is megmaradt színvonalas, határon túl is ismert, jelentős rendezvénynek, mert a mostani fizesz oktatási ritmus mellett valószínűleg egyedi alkalom saját kísérleteket, klinikai tudományos kutatást végezni, betekintést nyerni valamelyik tanszék munkájába, belső életébe. Ugyanakkor figyelmeztette a hallgatókat arra, hogy kiadványok, közlemények, rendezvények számának a gombamód szapo-

rodása első látásra pozitív fejlemény, azonban, mivel a tudományos közlemények megalkotásának, megírásának, javításának ideje lerövidült, és a kutatásra szánt idő is parancsolóan közeli határidőhöz kötött, a számszerű fejlődés ellenére van egy bizonyos mértékű kontrollvesztés. Ez a mesterséges intelligencia alkalmazásának a korában akár veszélyes is lehet, hiszen pontatlan adatokra támaszkodva csak helytelen következtetéseket lehet levonni. Ezért arra biztatta a résztvevőket, hogy tudományos munkát csak alaposan, etikusan, tudományos igényességgel végezzenek, mert valódi értéket csak így tudnak létrehozni.

A résztvevőket, meghívottakat és egyetemi hallgatókat köszöntötte *Péter Ferenc*, a megyei tanács elnöke, és *Soós Zoltán* Marosvásárhely polgármestere, akik szívesen támogatták a rendezvényt.

A nyitóünnepségen beszédet mondott *prof. dr. Oana Mărginean*,

Fotók: Nagy Tibor

a MOGYTTE rektorhelyettese, aki hangsúlyozta, hogy a kritikus gondolkodás és a kíváncsiság a kreativitás kulcsait jelenti, majd megmagyarázta, hogy mindkettő miért fontos.

„Olyan dolgot teremtettünk, aminek értéke van, ami hasznos, ami saját fejlődésünket is szolgálja, ami ad, ami teremt, és ami összekapcsol” – hangsúlyozta, majd hozzátette: „ez kell legyen egy tudományos konferencia célja, megosztani és továbbadni, valami újat megmutatni.” A konferencia a haladást, az újítást, a folytonosságot, a kutatás és a siker új útjait jelenti. Majd örömmel fejezte ki, hogy a konferencia, amely hagyományossá vált, az egyetem keretében zajlik.

A szervezői csapat nevében *Márton Kincsó*, a rendezvény egyik főszervezője hangsúlyozta, hogy az egyetemi diákság nevében mennyire fontos a TDK, amelyre a 30. alkalommal kerül sor, és a hallgatók magyar nyelven mutathatják be tudományos munkáikat és mérhetik össze kutatásaik eredményét az or-

vosi, fogorvosi és gyógyszerészeti szakterületen. *Freund Tamás* agykutatót idézte a kutató saját hazájában végzett tudományos munkájának az értékéről, fontosságáról, hiszen ilyen módon az anyaország nemzetközi megbecsülését is szolgálja.

Márton Kincsó beszédét a szervezőtársainak szóló köszönettel zárta. A köszönet szólt az oktatóknak is a szakmai háttér biztosításáért és az útmutatásért, a meghívottaknak a színvonalas előadásokért, a műhelymunkák felelős oktatóinak a színes és nagyon változatos képzési lehetőségért, a partnereknek és támogatóknak a rengeteg segítségért.

A nyitóünnepséget követően négy kiváló előadás hangzott el az anyaországból, az Egyesült Államokból érkezett *prof. dr. Módy István*, az anyaországi *prof. dr. Tóth Miklós* és *dr. Gáspár Krisztián* és a marosvásárhelyi egyetemet képviselő *dr. Kolcsár Melinda* docens előadásában.

Az ünnepséget a diákszövetség táncscsoportjának vajdaszentiványi tánca zárta.

Civilek seregszemléje

Harminc szervezet mutatkozik be

Eseménydús hétvége körvonalazódik Marosvásárhelyen május 13–14-én: a szombati napon éjszakába nyúlóan a Múzeumok éjszakája gazdag programkínálattal várja az érdeklődőket, szombat–vasárnap a Folk Fórum fesztivál veszi birtokba a várat, szombaton pedig Marosvásárhely főterén tartják a civil szervezetek hagyományos szemléjét, amelyen a városban, illetve a megyében tevékenykedő nemkormányzati szervezetek mutatkoznak be a nagyközönségnek.

Menyhárt Borbála

Akárcsak minden év májusában, idén is, május 13-án, szombaton megszervezik Marosvásárhelyen *Együtt a közösségért* címmel a civil szervezetek vásárát, ami jó lehetőség arra, hogy a városlakók megismerjék ezek tevékenységét, az általuk kínált szolgáltatásokat, hiszen adott helyzetekben létfontosságú az a támogatás – elsősorban szociális téren –, amit a civil szervezetek nyújtanak tudnak. Nagy segítség lehet a családoknak, ha tudják, hová fordulhatnak, ha például idős, beteg hozzátartozójuk ápolásra szorul, netán sérülés miatt ideiglenesen egészségügyi segítségkötésre van szükségük, esetleg fogyatékkal élő gyerekek fejlesztésre szorul, vagy éppen cukorbetegséget fedeztek fel a gyereknél, és a család támaszra szorul, de akkor is, ha művészi tehetséggel megáldott gyerekeiket fejleszteni szeretnék. Maros megye ebből a

szempontból szerencsésnek mondhatja magát, ugyanis rendkívül széles az a paletta, elsősorban szociális téren, amit az itt tevékenykedő civil szervezetek lefednek.

A vásár ugyanakkor alkalmat ad önkéntesek toborzására, valamint a személyi jövedelemadó 2, illetve 3,5 százalékának megszerzésére. Mivel a megyében a szociális szolgáltatások nagy részét még mindig az alapítvá-

nyok, egyesületek végzik, a lakosság annyit tehet, hogy legalább az adójának egy kis részével támogatja őket ebben a munkában. Ez is az egyik szándéka a figyelemfelkeltő rendezvénynek, tudatosítani a város lakóiban, milyen fontos, hogy az a kevesnek tűnő összeg a közösségért dolgozó civil szervezetekhez jusson, ne maradjon az államkasszában. Környékünkön még sajnos gyerekcipőben jár

Fotó: Nagy Tibor (archív)

az önzetlen segítségnyújtás, ezért is fontos, hogy minél többen felismerjék az önkéntes munka jelentőségét, azt, hogy az önkéntesek léte mekkora segítséget nyújthat az egyesületeknek és azok ellátottjainak, ugyanakkor szakmai tapasztalatra, gyakorlatra is szert tehetnek azok, akik bevállalják ezt.

Önkéntes lehet a még pályaválasztás előtt álló fiatal, az aktív felnőtt, de az a nyugdíjas is, aki úgy érzi, tudásával, tapasztalatával segíthet másokon. *Koreck Mária* szervező, a Divers Egyesület elnöke lapunknak elmondta, a civilek háza táján önkéntesekből mindig hiány van, amikor pontszerűen, egy-egy eseményhez van szükség segítségre, általában akadnak segítők, azonban az állandó tevékenységek tervezésénél, főként a szociális téren olyan önkéntesekre van szükség, akikre rendszeresen számítani lehet.

Koreck Mária rámutatott: a szombati napon harminc szervezet mutatkozik be a virágóra körüli parkban 11–18 óra között. A nap fénypontját, mint minden évben, ezúttal is a felvonulás jelenti, amikor a szervezetek 13 órakor körbejárják a központi parkot a marosvásárhelyi Művészeti Szaklíceum fűvözenekarának a kíséretében.

A sport kedvelői, felnőttek és gyerekek egyaránt bekapcsolódhatnak a hagyományos cross futóversenybe, erre 11 órától lehet feliratkozni. 11.30-kor indul a verseny a legkisebb korosztály számára, ugyanakkor kulturális műsorra, valamint az egészségmegőrzés fontosságát népszerűsítő villámcsődületre is sor kerül.

A szombati civil vásáron a gyerekeket is számos program várja, kézműves foglalkozások, szabadtéri, interaktív játékok és sporttevékenységek, tehát érdemes lesz ellátogatni a főtérré.

Színés Világ

XX. évf. 19. (858.) szám, 2023. május 12., péntek

A brezáni kiáltványt 320 éve adták ki

Háromszázhusz éve, 1703. május 12-én adta ki II. Rákóczi Ferenc brezáni kiáltványát, melyben Magyarország összes lakosát harcra hívta, ezzel megkezdődött az 1711-ig tartó szabadságharc. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Az Oszmán Birodalom utolsó nagy európai hódítási kísérlete, Bécs 1683-as ostroma kudarcra zárt. A kétszázéves sereg nagy részét már a város falai alatt szétverték, a fényes győzelem másfél évszázad után reális lehetőséget teremtett a török kiűzésére Magyarországról. A XI. Ince pápa által a következő évben létrehozott Szent Liga seregei 1686-ban visszafoglalták Budát, egy évvel később Nagy-harsánynál tönkrevették a törököket, a magyar rendek pedig „hálából” lemondtak a szabad királyválasztás és az 1222-es Aranybullaiban biztosított ellenállás jogáról.

A hangulat azonban gyorsan a bécsi udvar ellen fordult. A visszahódított területeken hatalmas volt a pusztulás és az embervesztés, a megmaradt parasztságra hatalmas terhek nehezültek, a végvári katonákat szélnak eresztették. A nemesek közül egykori birtokaikat csak azok kaphatták vissza, akik igényüket hiteles dokumentumokkal voltak képesek igazolni és a birtok tíz százalékának megfelelő adót fizettek, de erre kevesen voltak képesek, a többi birtok „a fegyver jogán” a koronára háramlott.

Az 1676-ban született II. Rákóczi Ferenc apját, I. Rákóczi Ferenc vá-

lasztott erdélyi fejedelmet három hónapos korában vesztette el, anyja, Zrínyi Ilona ezután Thököly Imrénnek nyújtotta kezét. Az asszony 1685-ben gyermekeivel a császári seregek elől Munkács várába zárkózott be, amit 1688-ban fel kellett adnia. A tőle elszakított Ferenc megtarthatta vagyonát, de a jezsuitáknál udvarhú nevelésben részesült. A francia Bourbonokkal rokonságban álló Hesseni Sarolta Amália hercegnővel kötött házassága után visszatérhetett magyarországi birtokaira, s ekkor még elutasította Thököly kurucainak megkeresését.

Álláspontja francia kapcsolatai és barátja, Bercsényi Miklós gróf hatására megváltozott, titokban katonai és anyagi segítséget kért XIV. Lajos francia királytól egy esetleges Habsburg-ellenes felkelés kirombantásához. Levele áruulás révén Bécsbe került, 1701-ben letartóztatták és Bécsújhelyen börtönbe vetették. A biztos halálos ítélet elől felesége és testvére, Julianna segítségével sikerült Lengyelországba menekülnie, ahol Bercsényi várta.

Rákóczi munkácsi birtokain 1703 elején felkelés tört ki, amelynek résztvevői Esze Tamás vezeté-

II. Rákóczi Ferenc

Forrás: Wikipédia

sével küldöttséget menesztettek Rákóczihoz azt kérve, álljon élükre. Ő előbb zászlókat küldött „Cum Deo pro patria et libertate”, azaz „Istenel a hazáért és a szabadságért” felirattal, majd május 12-én Brezáni városában pátentet adott ki, amelyben az ország egész lakosságát harcra hívta a hatalmaskodó, az alkotmányt semmibe vevő, abszolútista módon kormányzó Habsburgok ellen, „a törvénytelen és szenvedhetetlen iga” alóli felszabadulásért.

A kiáltvány szövegébe a jobbagység és a nemesség sérelmeit is

beleszőtték, ám a birtokosok kezdetben vonakodtak az általuk parasztlázadásnak tekintett mozgalom mellé állni. Rákóczi ugyanis az oldalán harcoló jobbágyoknak szabadságot ígért, ezért tömegesen csatlakoztak hozzá, jelentős számban román és szlovák anyanyelvűek is.

A felkelőknek ekkor még nyílt ütközetekben, reguláris haderő ellen kevés esélyük volt, és megerősített helyőrségeket sem tudtak bevenni. Báró Károlyi Sándor, Szatmár vármegye főispánja június elején szét is verte a tiszaháti felkelőket, de miután június 16-án maga Rákóczi is Magyarországra érkezett, és személyesen állt a mozgalom élére, több főúrhoz hasonlóan Károlyi is oldalt váltott.

A kurucok rövid időn belül az ország jelentős részét elfoglalták, Rákóczit 1704-ben – utolsóként – erdélyi fejedelemmé, 1705-ben Magyarország vezérlelő fejedelmévé választották. Helyzete nem volt könnyű: az 1701-ben kezdődött spanyol örökösödési háborúban francia szövetségese vereségek sorát szenvedte el, bevétele kevés lévén, ezüst helyett rézpénzt veretett, amely gyorsan elvesztette értékét. A fejedelem már 1704-ben titkos tárgyalásokat kezdett a bécsi udvarral, s az I. Lipót 1705-ben a trónon követő I. József hajlott is a megegyezésre, de mivel Rákóczi ragaszkodott volna erdélyi fejedelemségéhez, nem született egyezés.

A hadi helyzet egyre rosszabbra fordult, a fejedelem támogatottsága kezdett megroppanni, Erdélyt is elvesztette. Külpolitikai támogatás reményében az 1707-es ónodi országgyűlésen – a magyar történelem során először – deklarálták a közteherviselést és a Habsburg-ház trónfosztását, de érdemi francia segítség továbbra sem érkezett, a császári – labanc – seregek pedig fokozatosan visszafoglalták csaknem az ország egészét.

Az egyre kilátástalanabb helyzetben Rákóczi 1711 elején tárgyalást kezdeményezett Pálffy János gróffal, a császári főparancsnokkal, majd az orosz segítség reményében Lengyelországba utazott tárgyalni. A főparancsnokságot és a tárgyalások folytatását Károlyi Sándorra ruházta, aki 1711. április 29-én aláírta a Rákóczi által soha el nem ismert szatmári békét, másnap a kuruc seregek a majtényi síkon letették a fegyvert.

A történettudomány manapság a szatmári békét ma már reális kompromisszumnak tekinti, amely elismerte a Habsburg uralmat, de amnesztiát és vallásszabadságot biztosított, elismerte a különállóan kezelt Magyarország és Erdély alkotmányát, az országgyűlés rendszeres összehívását. Ezzel megszűnt az erőszakos központosító politika, helyreállt a rendi dualizmus, ugyanakkor a nemesi kiváltságok visszaállításával eltörölték az olyan – a korszakban példa nélküli – előremutató intézkedéseket, mint a közteherviselés és a jobbágyfelszabadítás. Rákóczi, jóllehet a hűségeskü letétele után kegyelmet kapott volna, a száműzetést választotta, életét a törökországi Rodostóban fejezte be 1735. április 8-án.

Montázsműfajú életrajzi film készült Radics Béláról

A nagyjátékfilm, a dokumentumfilm és a zenés film elemei keverednek a Radics Béla, a megátkozott gitáros című életrajzi alkotásban, amelyet már vetítenek a magyar mozik.

„Számomra személyes ügy Radics Béla. Gyerekkoromtól rockrajongó vagyok, a gitárkirály zenéjével halála után, a nyolcvanas évek első felében találkoztam, amikor ismerőseim megmutatták a Taurus-kislemezt, amelyen a Zöld csillag szerepelt” – mondta Klacsán Gábor, a film rendezője, operatőre, társ-forgatókönyvírója, vágója és producere az MTI-nek.

Radics Béla 1982-ben, mindössze 36 évesen halt meg. A magyar rockzene történetének egyik megkerülhetetlen figurája volt, játszott az Atlantis, a Sakk-Matt, a Tűzkerék, a Taurus és az Alligátor zenekarban. Szerencsétlen életet élt: bár gitározási stílusát Jimi Hendrixéhez hasonlították, zenei album megjelenését nem engedélyezték számára, életében mindössze két kislemeze jelent meg a Tauruszal.

Az eddig elsősorban dokumentumfilmesként ismert Klacsán Gábor felidézte, hogy korábbi munkái során is előfordult műfaji montázs. Hozzáfűzte: a filmes történetmesé-

lésben kerüli a hosszú snitteket, törekszik a helyszínek és a gondolati egységek összefűzésére, emellett közel áll hozzá, ha zenével köt át jeleneteket.

„Az volt a célom, hogy ne egymás mellett jelenjenek meg a különböző stílusú képi alkotásmódok, hanem egymásban” – jegyezte meg.

Mint felidézte, három évvel ezelőtt Szentesi Zöldi László újságíró adott a kezébe egy általa írt forgatókönyvet, amelyhez nélkülözhetetlen volt az a több mint tízéves kutatómunka, amelyet a Radics Béláról könyvet író Bálint Csaba végzett. A film támaszkodott Ómolnár Miklós 1986-ban megjelent kötetére is, és a pályatársak, barátok visszaemlékezéseiből lehetett idézni Radics szóhasználatát, mondásait.

„A film előkészületei során negyven interjút készítettem a Bélához egykor közelállók-al. Sajnos nagyon kevés audio- és még kevesebb filmfelvétel maradt utána, de igyekeztünk rekonstruálni a kort, illetve a főhős mozgását, beszédstílusát. Az őt alakító színművész, Rák Zoltán nagyon sokat dolgozott azon, hogy a gitáros megjelenése a lehető legélethűbb legyen” – fejtette ki a rendező.

A százcetes életrajzi film több szálon fut:

az egyik Radics életét követi nyomon, egy másikban egy képzeletbeli vidéki tévéműsorban beszélnek a gitárosról az őt jól ismerők, vannak valódi és rekonstruált koncertjelenetek, emellett egy róla előkerült film restaurálási folyamatába is beelátunk.

Rák Zoltán mellett a főbb szerepekben Dunai Csenge, Király Attila, Szabó Sipos Barnabás, Trill Zsolt és Zsurzs Kati látható, de feltűnik Csernus Imre és Lakat T. Károly is. Még élő egykori zenésztársai közül Csuha Lajos, Pintér István, Sankó László, a hazai rockzenei színtér ismert alakjai közül mások mellett Révész Sándor, Nagy Feró, Papp Gyula és Horváth Attila szólal meg, míg Rudán Joe sofőrként, Köves Miklós trafikosként cameozik. A film másik operatőre Grätz Márk volt.

A filmhez Radics Béla legjobb szerzeményeit (köztük A Bika jegyében és a Lángszívű lányt), valamint az általa játszott Shadows- és Cream-dalokat az Eddából is ismert Alapi István gitáros modernizálta, hangszerelte újra és játszotta fel zenekarával.

„A régi zenei felvételeket nagyrészt amatőr körülmények között rögzítették, másrészt napjainkra gyökeresen megváltozott a zenék

hangképe, mások a dinamikartományok. Terveink között szerepel, hogy a film zenéjét megjelentsük” – mondta a rendező.

Felidézte, hogy a film akkor készült, amikor az energiaválság, a magas infláció és a háború miatt nagyon szűkösek voltak a lehetőségek a finanszírozásban, így nagyon kevés pénzből, mintegy 70 millió forintból született meg.

A Petőfi Kulturális Ügynökség 45 milliót, a csepeli önkormányzat ötmilliót adott – mondta el Klacsán Gábor, aki szerint a dolgok oroszlánrészét öt-hat ember vitte a hátán, ők egyenként három-négy ember munkáját végezték el. Azt hallja vissza ugyanakkor szakmabeliektől, hogy „a film 250–300 milliós produkciónak néz ki”.

A rendező hangsúlyozta: a filmben kevés nem valós szál van, így az is igaz, hogy Radics Béla bejárta a budapesti brit nagykövetségre begyűjteni a New Musical Express friss lapszámait. A nagykövettel való találkozás a nagyon kevés fikciós részek egyike.

„Megpróbáltunk választ adni arra, mi miért siklott ki Radics Béla életében. Szerintem a bukását egyrészt a macacssága okozta, nem volt hajlandó azokat a kompromisszumot megkötni a kommunista rendszerrel, amiket pályatársai igen. Másrészt az alkohol tönkretette, csalódottságát a mellőzés csak fokozta” – fejtette ki Klacsán Gábor. (MTI)

A természet kalendáriuma (DLXIV.)

Kiss Székely Zoltán

*Harangvirág csöngettűz,
apró csengők nyelvvelnek.
Harangvirág a pohárban,
mint a szelek viharában,
békét kondít egeknek.*

*Meggyfa: fehér menyasszony,
kivirul minden tavaszon,
nem tudja, miért fakasszon*

*öntestéből virágokat,
semmiből, magból világokat
s ősszel veszítsen lombokat,*

*csak növeszti méhnek, égnek,
zümmögve nyarat ígérnek –
súlyos mámornak, holdtöltének;*

Május második dekádjában barangolásomat **Csukás István Harangvirág, meggyfa** című versével indítom. E szinte áprilist mímelő időben, ha kedved tartja, tarts velem, kedves Olvasóm!

*s még jönnek a fagyosszentek,
fagyot hoznak, rendet tesznek,
fagyos ujjal ölelgetnek.*

„Fagyosnapok” néven tartja számon Pongrác, Szervác, Bonifác (május 12., 13., 14.) napjait a közép-európai néphagyomány. Pongrác egyébként ókeresztény vértanú (†304), Szervác püspök (†384), Bonifác (†303) szintén mártír volt.

Évszázados paraszti tapasztalat szerint ebben az időszakban a melegedő időjárás hirtelen hűvösre fordul, sőt sokszor fagyot is hoz, amely a sarjadó rügyeket, vetéseket tönkretelheti.

A május közepi fagyokat a hideg, száraz, sarkvidéki eredetű légtömegek okozzák, mi több, a derült éjszakák kedveznek a talaj menti fagy kialakulásának.

A szorongás a földművelők körében olyan erős volt, hogy szakrális kultuszuknak nincs nyoma: még *patrociniummal*, szoborállítással sem remélték, hogy jóindulatuk megnyerhető.

Pedig e három jámbor szentje az Istennek igazán nem tehet róla, hogy rendszerint az ő emléknapijukon áll be az utolsó fagy az évben, nemcsak nálunk: Bajorországban „Eismänner” (jégemberek) néven ismeretesek, Pomerániában „Die drei gestrengen Herrn” (a három rideg nagyúr) a még ünnepeyesebb titulussal.

140 évvel ezelőtt, 1883. május 13-án született a budapesti állatkert megújítója, a világhírű trófeaszakértő, **Nádlér Herbert**. 1926-ban kidolgozott egy olyan szarvasagancs-bírálati képletet, amelyet később róla neveztek el, és egész Európában használják mindmáig a trófeák minősítésénél. 46 évesen pályázta meg és nyerte el a Fővárosi Állat- és Növénykert igazgatói állását. Korszerűsítette a régi épületeket, bővítette a kifutókat és röpdéket, minden állatházba központi fűtést vezetett be, a Széchenyi-fürdő termálvizével látta el a vízilovak és krokodilok medencéit. 1930-tól 1944-ig volt a *Természet* című lap szerkesztője. A háború után részt vett az állatkert újjáépítésében. Gazdag trófeagyűjteményét, állatpreparátumait, értékes könyvtárát a *Természettudományi Múzeumra* hagyta.

1993-ban a *Nemzetközi Bányászszövetség* Budapesten megtartott 47. kongresszusa május 13-át *az egészség és biztonság nemzetközi napjává* nyilvánította. A bányászatban világszerte évente mintegy 15 ezerre tehető a hivatalosan közölt

Fehér menyasszony fakaszt öntestéből virágokat

halálos áldozatok száma, de valószínűleg valójában kétszerte többen halnak meg. Rájuk emlékezik ez a nap. **Magyari Lajos Bányászokja** bepillantást enged ebbe a szigorú világba:

*Mérhetetlen, komoly éjszaka –
nem is barátod, nem is idegen,
lámpásod van hozzá s ötmillió
tonna föld a sziveden.*

*Faraghat himnuszt aki akar:
„halálban benne állsz övig”.
A választottak kiváltsága véd,
az alkalmatlan ügyis megszökik.*

*S akiben magzik a gyengeség,
fekete arca fehéredjen el,
vesse ki magából ez az éjszaka,
fusson innen a fehér fénybe fel.*

*Csokorodjék benne a félelem:
ne térhessen ide soha vissza,
akiből itt fut el az erő,
azt a föld örökre beissza.*

*Asszonya méhe foganjon különbet,
akit nem ver meg a vétek,
helyet tartunk neki asztalunknál –
kenyeret, bort, jó beszédet.*

*Mérhetetlen, komoly éjszaka,
szívét ötmillió tonna várja.
Felgyújtjuk mind a lámpásokat,
jegyet jegyezni homlokára.*

1994-ben az ENSZ május 15-ét *a család nemzetközi napjává* nyilvánította. A társadalom alapvető alkotóeleméről ír **Reviczky Gyula** is a *Nyárban*, XIX. századi gondolata megszívlelendő a XXI. század Európájában is:

*Ki tavaszt el nem fecsérte,
Gyümölcsöző leszen nyara,
S mire amit vetett megéri
Learathatja mind maga.*

*Az élet és természet egykép
Bevált sok dús ígéréstet.
Virágból lesz gyümölcs a fákon,
S ábrándokból lesz férfitett.*

*A fészek-építési gondot
Majd kárpótolja víg család.
Ki ifjan gyűjtött lelki kincset,
Élvezni fogja kamatát.*

*De a kinek életvetését
Megcsipte dér, elverte jég,
S gyümölcsfájáról életének
Hullatja bőven fergesét: –*

*Kinek szívét, mint pusztá tarlót,
A nap kopárrá egeti:
A szép nyár ragyogó egével
Csak lassu fonnyadás neki.*

Május 17-én lesz 116 éve, hogy megszületett **Dsida Jenő**. Az első világháború utáni időkben szorongásaira – mint sok akkor élt erdélyi magyar fiatal – természetben, a bukolikus idillben kereste a megbékélést. A szerényen megvallott honzszeretet volt az éltető. 1930-ban írt *Kerülöm a nevedet (Erdély)* című verse példa reá:

*Azt mondják, kerülöm a nevedet,
nem beszélek rólad, nem dicsérlek,
mert a Gonosz csókolta meg a számat.*

*Pedig a gyantaszagú fenyvesekben
mindig levett kalappal járok,
sebes, mély vizeid bennem zúgnak.*

*Ma órákon át gyermekes örömmel
néztem, hogyan halásznak a vén
parasztok a zajló Maroson*

*s mikor a szabályos, négyszögű lékből
halat rántott ki valamelyik,
ügy-e hogy neked köszöntem meg?*

*És mégis kerülöm a nevedet,
melyet káromkodó kocsisok és
esküdöző kalmárok szájából hallok,*

*melyben önhitt szónokok dagasztják
nagyvá magukat s pletykaszájú
vénasszonyok lubickolnak bóbiskolva,*

*mely úgy elkopott ércnyelvünkön és
szánkon, mint egy ócska köszörűkő
és már-már semmit sem jelent.*

*Inkább megkerüllek valahogy: azt
mondom, hogy valaki vagy,
magok csirázatója, emberek álma,*

A gyantaszagú fenyvesekben mindig levett kalappal járok

*kicsi őzikék együgyűsége,
szálerdők erős magosba-húzója,
apró madarak éneketelője.*

*Vagy csak gondolkod rád s elhatározom:
ma minden mosolyom téged jelent,
vagy csak kívánlak és elhatározom:*

*ma minden kézfogásban a te kezre
ismerek. Vagy csak érezlek
behúnyt szemmel, átlehelni a lelkemen,*

*mint a legtitkosabb, legédesebb
hangulatot, mely egyedül köt
a földhöz, drága nyomorúságaimhoz.*

*Mint a napot, mely bőrömrre sűt
s melyet némasággal siratok meg,
mikor lehull a hegyek mögé.*

Áldozócstörtők – az idén május 18-ra esik – Krisztus mennybemenetelének (Ascensio Domini) ünnepe. **Juhász Gyula Föltámadás után** című versét hoztam ide:

*Negyven napig még a földön maradt
És nézte az elmúló tájakat.*

*És mondta: Ez Jordán, ez Golgota.
Itt verejték volt és emitt csoda.*

*És nézte, hogy a játszó gyermekek
Homokba írnak nagy keresztek.*

*És nézte, hogy a sírján csöndesen
Megnő a fű és borostyán terem.*

*Aztán megállt a Tábor tetején.
Oly könnyű volt a szíve, mint a fény.*

*Mint pelyhet, érezte az életet
És derűsen és némán mennybe ment.*

Az egyik legősibb keresztény ünnep. Sokáig körmenettel ünnepelték. A középkori és kora újkori Magyarországon az áldozócstörtők misén Krisztus szobrát kötelekkel felhúzták a templom mennyezetéig, mintegy eljátszva ezzel az ünnep jelentését. Az unitárius hívek Torockón a XIX. században ezen a napon a Székelytő tetejére vonultak, és örömtüzeket gyújtottak.

E napon 202 éve, 1802. május 18-án született a modern barlangkutatás atyja, **Schmidl Adolf**. Bécsben nőtt fel, ott tanult. 1857-ben hívták meg a budai műegyetemre a földrajz tanárának. Megtanult magyarul, és a kiegyezés után, amikor a német egyetemi tanárok többsége elhagyta az egyetemet, ő maradt. Az egész Monarchia területén végezte vizsgálatait; fő kutatási területei a szlovéniai karsztvidék és a Baradla-barlangvidék mellett a Bihar-hegységben voltak. Számos barlangot elsőként járt be, térképezett fel és írt le, bonyolult vízrajzi összefüggéseket tárt fel.

Május 18. 1977 óta *múzeumi világnap*. A *Múzeumok Nemzetközi Tanácsának* 1977 májusában az UNESCO égisze alatt Moszkvában megtartott XI. konferenciáján határozták el a megünneplését, 1978-ban tartották meg először. Az ideai témái: a fenntarthatóság és jóllét.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, Pongrác napján

Épített örökségünk – A geryeszegi Teleki-kastély

Az erdélyi barokk építészet legszebb alkotása

A Marosvásárhelyről Szászrégen felé vezető úton, a Maros bal partján, a Bongor hegyláda melletti síkon fekszik Geryeszeg. Első írásos említése 1319-ből való Knezeg alakjában. A mai kastély elődjét, a középkori védműves várkastélyt – melyet egy 1477-es oklevél Castellani castelli Geryeszegh néven említ – Erdélyi István alvajda építtette 1462 és 1465 között. Mátyás király egy évvel később, egy 1478-ban keltezett oklevélben ugyanezt az épületet már királyi várként nevezte meg, *Castrum Nostrium (regis) Geryeszegh formában*.

Nagy-Bodó Tibor

Mi mindent adott a Teleki család?

A Teleki család a magyar történelem kiemelkedő alakjaival büszkélkedhet. Adott a Teleki nemzetség erdélyi kancellárt, magyar miniszterelnököt, földművelésügyi minisztert, negyvennyolcas harcost, Petőfi-barátot, drámaíró, geográfust, történészt, könyvtáralapítót többet is, festőt, zeneszerzőt, földrajzi felfedezőt, mintagazdát, megszámlálhatatlan főispánt, alispánt, képviselőt és utóbb kertészt is.

A család sokféle ágra szakadt. Van közöttük református és katolikus, geryeszegi, gyömrői, újvári és somkúti ág.

Teleki II. Mihály az ősapja minden későbbi Telekinek

A Teleki nemzetség az ősi Garázda család egyenes leszármazottjaként szerepel a magyar nemzetségtörténetben.

A Garázdák tiszta magyar eredetű törzse a 12. századtól fogva egyik fő birtokáról, a Bolgárorszában fekvő Mecsincéről származtatja magát.

Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című könyvében ír arról, hogy a Garázdák 1414 körül költöztek véglegesen Magyarországra.

Ettől kezdve a Garázda nemzetség három ágra oszlott: egyik zá-

gorhídi, a másik széki, a harmadik teleki Garázdának írta magát.

A széki Garázda-ág egyetlen leányát, Garázda Annát a teleki Garázda Dénes fiához, Mihályhoz adta feleségül.

Teleki I. Mihály fia, János jenői várnagy, zarándi főispán 1630-ban vette nőül Bornemisza Annát. Fiuk, Teleki II. Mihály (1634-1690) volt az ősapja minden későbbi Telekinek.

A Teleki nemzetség különös jelentősége egykor és ma

A széki Teleki család nemcsak erdélyi, hanem magyarországi viszonylatban is kiemelkedő történelmi, társadalmi szerepet játszott, és kulturális tekintetben is példát mutatott.

Ugyancsak a fent említett szerző közléséből derül ki, hogy ivadékaik történelmünk két és fél évszázadában a közélet minden területén előkelő és fontos szerepet játszottak, a legmagasabb állami hivatalokat töltötték be, kitüntetésekben részesültek.

A Teleki nemzetség különös jelentősége azonban mindmáig a tudomány és irodalom szeretetében és pártolásában rejlik.

A család szellemét az egyensúly jellemezte és jellemzi

Erdély keleti részében, a Maros partján felépített váraik, kastélyaik a szó legnemesebb értelmében vett

végvárak voltak. Nem pusztán a fizikai lét feltételeit védelmező erősségek, hanem szellemi, nemzeti identitást, kulturális örökséget és emberséget egyaránt oltalmazó erődök is.

A Telekiek erdélyi viszonylatban gazdagoknak számítottak, és igyekeztek is észszerű gazdálkodással és birtokaik gyarapításával növelni a jövedelmüket.

Ezzel együtt megvolt bennük a hajlandóság a család tekintélyét megfelelően reprezentáló igényesebb, ha úgy tetszik, modernebb életstílus kialakítására, amelyekben a művészetek is jelentős szerephez jutottak. Ugyanakkor a protestáns puritán családi tradíciókhoz is ragaszkodtak életük külső kereteinek megformálásában.

A család szellemét tehát az egyensúly jellemezte: ragaszkodtak a hagyományokhoz, de igyekeztek megismerni a kor áramlatait, és sok mindent el is fogadtak az új szokásokból.

A Telekiek ősi fészke

A szóban forgó család ősi fészke, a Teleki-kastély a Maros ívének bal partján áll, festői szép parkban, évszázados fákkal koszorúzva.

Amint azt már röviden említettük, a kastély elődje egy 15. századi várkastély volt, amelyetől a mostani nagyságában és alaprajzi körvonalában csak kissé tér el.

A széki Teleki nemzetség tagja, Mihály az 1600-as évek elején, mint a család örököse, a széki nevet vette fel, és ezt használják ma is a család leszármazottjai.

Keresztes Gyula a *Maros megyei kastélyok és udvarházak* című munkájában tesz említést arról, hogy Geryeszeg 1319-ben a Széchenyiek birtokába került, majd Zsigmond király adománylevelével, 1405-ben Erdélyi Antal tulajdonába. Fia, Er-

délyi István alvajda 1462–65 között építtette a középkori várkastélyt két nagy sarokbástyával és három kisebb toronnyal, mindezt védősáncal körülvéve, melybe a vizet a Marosból vezették be.

A főbejárat előtt felvonóhíd szolgált, amelyre egy négynyílásos, téglalablatozatos hídon lehetett eljutni.

A pince falaiba beépített régi vár kövei ma is láthatók

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációból kiderül, hogy a kastély 1675-ben a Telekiek tulajdonába került, és Teleki Mihály 1686–1687-ben bővítette.

A két hátranyúló épületszárnyat összekötötte egy új épülettel, tornyait magasította és faragottkő részekkel díszítette a reneszánsz stílusában.

A 18. század második felében a várkastély lakhatatlanná vált, ezt 1771 előtt Teleki László lebontatta, és a kor ízlésének megfelelő, a ma is álló kastélyt építtette, a régi kastély alapjainak és boltozatos pincéinek felhasználásával.

A pince falaiba és boltozataiba beépített régi vár faragott kövei ma is láthatók.

Az új kastély 1782-ben már áll

Az 1772–1803 között épült U alakú barokk kastély a Pest környéki kastélyok – mint például Gödöllő, Pécel, Nagytétény – mintájára készült; mértéktartóan leegyszerűsített díszével klasszicizáló.

Keresztes Gyula szakvéleményezéséből az is kiderül, hogy az egyemeletes kastély homlokzatai nagy falisávokkal, keskeny, magas ablakokkal készültek, és a főténgelyen lévő középső rész pavilonszerűen emelkedik ki bádognopolájával.

Továbbá ismeretes, hogy a kastély manzárdtetővel van fedve, a középső pavilont az oratoronnyal együtt 1777-ben fejezték be.

Harangjai közül az egyiket 1772-ben öntötték Bécsben, míg a másodikat 1777-ben. Az óradísz Szigeti Órás György tordai órásmester készítette ugyancsak 1777-ben. Az udvar felől, a földszinten árkados folyosó, az emeleten pedig ablakos zárt folyosó szolgálja ki a termeket.

Az emeleti nagyterem stukkódíszait és az erkély faragottkő korlátját Schuchbauer Antal készítette, a kőművesmunkát Schmidt Pál halála után fia, Konstancz fejezte be. A kastély berendezés nélkül 1782-ben már készen állt.

A barokk romantika kívánalma: az aranyhalas tó és a mesterséges sziget

A francia rendszerű, geometrikus elrendezésű parkot Teleki József angolparkká alakította át, és ennek beosztását ma is fel lehet ismerni.

A várarok sáncában aranyhalas tavat hoztak létre egy kis mesterséges szigettel, a barokk romantika kí-

vánalma szerint. A szigeten egy tiszta vizű forrás van és egy szomorúfűz.

A park sétányai mentén hat antik istenszobor: Juno, Neptun, Pan, Venus, Bacchus és Ceres áll, valamint barokk hangulatú groteszk szobrok, mint például XVI. Lajos, Mirabeau és a „Les dames des halles”.

A műértő Teleki család

A Teleki család pompaszeretete a fényűző családokéhoz mérten szerényebb volt. Az emeleti nagy szalon porcelánkályhái és művészi kialakítású tüvegcsillárjai, a kis szalonon márványkandallója enged következtetni az egykori berendezés szépségére.

A család műértő ízlését az összegyűjtött kincseket bemutató kastélymúzeum tükrözte. Az emeleti folyosó tárlóiban ötvösművek, fegyverek, órák, porcelánok, régészeti leletek, hímzések, népi faragványok, erdélyi kerámiák, míg a földszinten lapidárium, múlakatos és kovacsoltvas munkák voltak láthatók.

A kastély könyvtárgyűjteményét Gyulai Pál rendezte és katalogizálta.

Ősszeállításunkat dr. Kálmán Attila tanár történész az alábbiakkal egészítette ki:

A 18. században élt geryeszegi Telekiek közül kiemelkedik Teleki Sándor, akit politikai karrierje mellett – főként kormányzati tanácsos, udvari kancelláriai tanácsos, tordai főispán – az erdélyi református oktatás egyik nagy mecénásaként tartanak számon.

Főgondnoka volt a marosvásárhelyi, illetve a nagyenyedi református kollégiumoknak. Elévülhetetlen érdemeket szerzett azzal, hogy segítette az erdélyi diákok külföldi peregrinációját, pl. az ifj. Pápai Páriz Ferencét, akinek peregrinációs emlékkönyvébe az írta be, hogy:

„...boldog ember, aki megnyerte a bölcsességet, és az ember, aki értelmet szerz.

Ez kísérvé jó barátomat, nagy szülőjének szeretett fiát, pápai P. Ferencet, aki a köz javára hazájából külszázgi akadémiákra távozik; s egyszersmind minden jókívánságom. Geryeszegi kastélyomból 1711 augusztus 1-én Gróf Teleki Sándor a nemes Bethlen-kollégium kurátora sk.”

Neki köszönhető, hogy kieszközölte azt, hogy a kuruc-labanc harcok idején elpusztult nagyenyedi kollégium számára Angliában gyűjtést indítsanak. Fia, László örökölte Geryeszeg, aki 1732-ben kelt egybe Ráday Eszterrel.

Eszter Ráday Pálnak, II. Rákóczi Ferenc kancellárjának és Kajali Klárának volt a leánya. Művelt hölgy volt, saját könyvgyűjteményrel rendelkezett. Ebben társra talált Lászlóban, aki ugyancsak könyvgyűjtő hírében állt.

Eszter testvére, Ráday Gedeon ugyancsak bibliofil főúr, a péceli kastély – Magyarország, Pest megye – átalakítója (Grassalkovich-stílusban). Ennek köszönhető talán, hogy Teleki László új geryeszegi kastélyát is ebben a stílusban építi.

Említsük meg, hogy Teleki László és Ráday Eszter voltak Bod Péternek a mecénásai, Ráday Eszter felett 1764-ben bekövetkezett halálakor Bod Péter halotti beszédet mondott (amely nyomtatásban is megjelent).

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet dr. Fekete Albertnek, Keresztes Géza műépítész-műemlékvédelmi szakmérnöknek; a régi és a mai képekért Demján László műemlékvédő építésznek. Fenti sorainkat – tekintettel a kastély mai állapotára – egy következő lapszámban még kiegészítjük.

A Telekiek ősi fészke

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1049.

Gracián
(tkp. Baltasar Gracian) spanyol jezsuita írótól idézünk.

1 MENYASZ-SZONY GYÁRKAPU! ... LOLLO-BRIGIDA (SZÍNÉSZNŐ) ÉNEK NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS BOLTI ÁRUS

H **A**

ZOKOG MADÁR FEGYVERE MAROS-PARTI VÁROS A KAPA TÁRSA

2 M EVŐESZKÖZ KITŰNŐ, PAZAR SKÁLA-KEZDET VICCELŐDÉS

KORSZAK AZ ARZÉN VEGYJELE ÜRES TÉR! TASZÍT RÓMAI NÉGY

NÉMET FÉRFINEV ILYTEN AZ OGAM ÍRÁS TETŐALJ SKIS TÖMEG-EGYSÉG (RÖV.) ÁLLÓVÍZ

OLASZ SZERELEM LÁTÁST BIZTOSÍT ÓVÁS OLASZ EX-KIRÁLYNÉ

INDÍTÉK FESZÍTŐ-ESZKÖZ ÓEURÓPAI NYELVCSALÁD HOSSZÚ NŐI SÁL NÉVELŐ TOJÁS (NÉMET)

SEMMIKOR HAMIS LATIN ÉS RÁSZEDŐ ÖTLET

TESTRÉSZ A HORGANY VEGYJELE BÁRÁNY-HANG IRÁSMŰ ÉLÉN VAN CÉGFÉLE (RÖV.)

ÁLLATI FEKHELY LÁNGOL MŰVÉSZET (LATIN) SPANYOL ARANY OLASZ AUTOJEL ANGOL GRÓFSÁG

OROSZLÁN-NÉV EZ VAN, HA NINCS HARC KUGLI KIS MÉRTÉKBEN

AZ ITTRIUM ÉS A BARIUM VEGYJELE A RÁDIUM VEGYJELE INFORMÁCIÓ-EGYSÉG TALÁL HÁROM (OLASZ)

ASSZONY-NÉVKÉPZŐ ÁRUDA APU NEM LAPUL! MAGASODIK PÁRATLANUL OLDÓ!

MIKSZÁTH EGYIK HŐSE (MIKLÓS) PAPIRON RÖGZÍTETT FÉLÉV!

L. N. J. **K** EZTI

A PETŐFI-VERS (1848. febr.) című pályázat nyertesei:

Pithó Irma,
Marosvásárhely, Predeal u.
Moldován Borbála,
Marosvásárhely, L. Rebreanu u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
TESTVÉR A GYÁVASÁG A ZSARNOKSÁGGAL.
A TÉL HALÁLA.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a május 5-i számból:

Ikrek:
A döntés

Skandi:
A barátok is elhagyják azt, akit a szerencse elhagyott.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

MÁJUSI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	E	5	6	7	8	9	H
10					11					
12	M	13	14	15	16		17		18	
20						21				22
23						24		25		26
27					28			29		30
Á		31	32				33			34
36	37		38				39	40		41
43		44				45			46	47
48					49				50	51
52				K			53		N	
										Y

VÍZSZINTES: 1. Osztrák kancellár, 250 éve született (Klemens Lothar von). 10. Az öt tó egyike. 11. Nem drága. 12. Szőlész, 150 éve született (Dénes). 17. Női név (aug. 31.) 19. Francia arany. 20. Negatív részecske. 21. Orosz hadsereg. 22. Bizonyító állítás. 23. Iható folyadék. 24. Római 1050. 25. Tojás (német). 26. Celebeszi vadtulok. 27. Rost-növény. 28. Dolgozik a mozdony. 30. Ádám párja. 31. Ésszel. 33. Triplán társasági tánc. 34. Lám. 36. Párt! 38. Latin én. 39. Francia terrorszervezet volt (röv.). 41. Felség! (francia). 43. A telefonálás szava. 45. Ókori. 47. Gyom, dudva. 48. Ritmus. 49. Vörös..., viking hajós. 50. Énekek ... (Biblia, Salamon könyve). 52. Költő, műfordító, 150 éve született (Béla). 53. Olasz író, gróf, 150 éve halt meg (Alessandro).

FÜGGŐLEGES: 1. Angol emberek. 2. Német személynév. 3. Vadállat (német). 4. Testalkat. 5. Ravaszdi. 6. Holland és osztrák autójel. 7. A jód és a szén vegyjele. 8. Lerongyolódott ember (argó). 9. Szobrász, 150 éve született (János). 12. Konzervatív főkancellár, 150 éve hunyt el (Antal, gróf). 13. Előtt (latin). 14. Hasadó (jég). 15. Taszít. 16. Forrasztófém. 18. Római három. 21. ... prima (egyszeri festékfelvitel). 22. A jénai lényege! 24. Vízrel tisztító. 26. Hegység Szatmár megye északi részén. 28. Afrikai állam (fővárosa Lomé). 29. Névtelen. 30. Továbbá. 32. Méteráru, szövet. 33. Fekete István fecskéje. 34. Bagdad lakója. 35. Festő, költő, 200 éve született (József). 37. Londoni képtár. 40. Kis termetű pókfélé állatka. 42. Helyeslés. 44. Talál. 45. Művészet (latin). 46. A kar végén található. 48. Ver. 49. Páros vese! 51. Japán drámai műfaj.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket május 25-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Marguerite Duras francia író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Csuklya – Tetőtér. 7. Abból fakad! – Római számok, összegük száz. 8. Lop – Buli. 9. Étlap belseje! – Olasz, kambodzsai és zambiai autójel. 11. Mítosz része! – Kissé izolál! 12. Kézben fog – Török kényúr. 14. Becézett férfinév – Kiejtett betű. 15. Magház, csutka – Díszes temetkezési hely. 18. Tanít – Piszok. 19. Vizenyő – Szórakozik. 22. Skálahang – Banándarab! 23. Tökfajta – Gabonát levág. 25. ZLL – Hátul mázsol! 27. Az urán és a bárium vegyjele – Nemzetközi Olimpiai Bizottság, rövidítve. 28. Eszes – Történelmi köz. 30. Ólom közepe! – Búra egyneműi. 31. Szakosztály – Felvág, henceg.

FÜGGŐLEGES: 1. Rövid videófilm – Sakkjátszma vége. 2. Testfelépítés – Nyílászáró. 3. Páratlan utca! – Azonos betűk. 4. Földforgató eszköz – Fekete István fecskéje. 5. Jegyzetfüzet – Szerencsejáték-féle. 6. Szindarab – Hivatali helyiség. 10. Abból az irányból – Sportlovas. 13. Zamat – Guatemalai romváros. 16. Rendőr, argóban – Őriáskigyó. 17. Kerület – Harcias nőszemély. 20. Többágú folyótorkolat – Nagyszülő kedvence. 21. Kiindulópont – Űtős hangszerezen játszik. 24. Vízilabda – Svéd poegyüttes volt. 26. Felsőfok jele – Csüng. 29. Patás állat – Svéd és jemeni gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Rejtett mintázatok

Barabási Albert László kiállítása Marosvásárhelyen

Múlt héten szombaton nyílt meg a Maros Megyei Múzeum várbeli épületében Barabási Albert László világhírű hálózatkutató, fizikus **Rejtett mintázatok** című tárlata, amely október 15-ig tekinthető meg. A hálózatkutatás mint tudományos terület Barabási Albert László nevéhez fűződik, és ez, illetve a hálózati vizualizáció az utóbbi évek, évtizedek egyik legígéretesebb módszertani új-donsága. Egy olyan tanulási modell, amely hatékony eszköznek bizonyult a kulturális és társadalmi jelenségek vizsgálatához is.

Nagy-Bodó Szilárd

A világhírű kutató a megnyitón a Népszágnak elmondta, hogy ez egy gyűjteményes kiállítás folytatása, amely először a budapesti Ludvig Múzeumban volt megtekinthető, ezt követően átkerült a Csíki Székely Múzeumba. A tárlat 25 év hálózatkutatásainak a vizualizációja. Ugyanakkor nem minden adathalmaz nevezhető hálózathoz, így például a telefonkönyv önmagában nem az, viszont ha megvizsgáljuk azt, hogy ki mikor és kit hívott fel, akkor az már egy hálózat, magyarázta Barabási. A fizikus hozzátette, hogy a kiállítás a Képlet című könyvével kiegészülve nagyon mély betekintést ad a hálózatkutatásba.

A BarabásiLAB által készített munkák nagy része nem azzal a céllal jött létre, hogy múzeumban állítsák ki őket, hanem azért, hogy rajtuk keresztül a kutatók megértsék azokat a rendszereket, amelyeket tanulmányoznak. Az már csak a hab a tortán, hogy ezeket az alkotásokat a múzeumok és a galériák is felfedezték, hangsúlyozta a kutató, aki külön beszélt a Nature 150. születésnapi lapszámának főoldaláról, amelyen az ő munkája látható. Nem mellesleg a Nature a legrangosabb tudományos lap globális léptékben, a fő-

A Nature 150. születésnapjára készült címlap felnagyított, kiállításra készült változata előtt

szerkesztő pedig felhívta Barabásit, hogy felkérje a címlap megtervezésére. Az elkészítésénél feltérképezték azt a durván 70.000 cikket, amit a lap valaha megjelentetett, és megkeresték az ezek közötti rejtett kapcsolatokat. Ebből készült el a színes háló, ami egyszerre írja le a tudomány sokszínűségét és a megjelent publikációk közötti kapcsolatokat.

Barabási Albert László arról is beszámolt, hogy számára nagy öröm, hogy a munkáit itthon állítják ki. Több erdélyi várossal is kapcsolata van, hiszen a csíkszeredai Székely Múzeumnak egykoron az édesapja volt az igazgatója, illetve a marosvásárhelyi Vártemplomban az egyik ősenek, Barabási Lénárdnak a képe ott van a falon az 1500-as évek óta. A kutató úgy fogalmazott, hogy a munkáin keresztül hazatér azokra a helyszínekre, ahol ő, a családja és a szélesebb körben vett felmenői otthon érezték magukat, ahol kialakult a családi hálózat.

A Rejtett mintázatok című kiállítás kurátora, *Részegh Botond* elmondta, hogy két pillére van a tárlatnak. A Hálózatkutató Intézet elvégzi a kutatást, majd ezeket a BarabásiLAB vizualizálja. Innen következik a mindenkori kurátor feladata, aki ezekből válogat, a kiválasztott elemeket pedig berendezi a térben.

A kurátor úgy fogalmazott, hogy a marosvásárhelyi tárlat vonalvezetése erős, és nem lehetne egy alkotást kiválasztani belőle, mert azzal megsértenék a többi, vagyis nem lehet azt mondani, hogy a Nature 150-es rész jobb, mint a gurgák, az egéragy vagy a Manhattan lélegzik.

Ötvös Koppány Bulcsú sikerként értékelte, hogy Marosvásárhelyre, a Maros Megyei Múzeumba sikerült elhozni egy világhírű kutató kiállítását, és magát az embert is. Egy ilyen esemény nem minden nap adatik meg egy megyei múzeum életében.

Történet az atyáskodó vállalkozóról

A lakóhelyén nagy megbecsülésnek örvendő vállalkozótól aggódva kérdezte meg óvodáskorú kisunokája: „Nagyapa, neked fáj a vállad?”. A váratlan szavakra értetlen viszontkérdés érkezett: „Miért gondold, hogy fájna?” Következett a szellemes válasz: „Csak azért, mert vállalkozó vagy!”

Az unoka aggodalma végtére alapos és indokolt. Olyan értelemben, hogy a vállalkozónak bizony számos esetben oda kell tennie a vállát. Csakis vállalva vívhatja ki mások nagyfokú megbecsülését. A tevékenységi körén belül és kívül egyaránt. Ráadásul, mint száz körüli alkalmazott munkaadója és megélhetésének biztosítója, nem lehet közömbös a munkahelyen belüli nagy család tagjainak a sorsa iránt.

Az alábbi történet csupán egy a sok közül, vitathatatlan bizonyítéka a vállalva történő atyáskodásnak. Az egyik alkalmazott sikeres felvétele és munkába állása után nem sokkal tiszteletből meghívta a főnököt az esküvőjére. A főnök vette a lapot, és örömmel tett eleget a meghívásnak. Csakhogy amikor megismerte a vőlegényt, és annak viselkedését követte, megfogalmazódott benne a következtetés. „Ez a fiú nem neked való!”. Kerek perccel megmondta a véleményét, őszintén és nyíltan, miközben a menyasszony értetlenül hallgatta szavait. Együttal némi gyanakvással, szomorúsággal, vegyes érzésekkel. Szóval, látható és várható módon, rosszul esett neki. De hát a főnököt tiszteletből is meg kell hallgatni, ami nem jelenti a feltétlen egyetértést. Hiszen azért a főnöknek sem lehet mindig igaza...

Ezúttal mégis (újból?) igaza volt. Hosszú hónapok múltán, talán fél év elteltével ugyanis a vállalkozó váratlanul betévedt a vidéki kisvárosban működő optikai üzletbe. Éppen átutazóban volt, évről évre megismétlődő szokása alapján a tavasz beköszöntével édesanyja sirjára ültetett a kedvenc virágjaiból. Belépett az üzletbe, és alkalmazottja megdögt, véraláfutásos arcával találta szembe magát. Akárcsak bármely kuncsaft, páciens. Felesleges volt a magyarázat. A főnök agyán először az villant át, hogy rossz reklámozást jelent számára a férje által alaposan elpáholt alkalmazott, és észszerű lenne megválnia tőle. Aztán a keresztyéni hozzáállás győzedelmeskedett, hiszen a helyes lenne, ha ő maga növelné a bajba jutott gondjait? Ezért csak annyit mondott: „Még ma add be a válókeresetet! Pénzt adok hozzá, majd apránként levonom a fizetésedből!”

A fiatalasszony beindította a válópert, a főnök levonta a tartozást. Telefonon beszéltek, egyeztettek. Aztán újabb hónapok teltek el, és ismét személyes találkozásra került sor. A sebek begyógyultak, és úgy tűnt, hogy a helyzet rendeződött. A frissen elvált ifjú alkalmazott hálásan fordult jócskán deresedő főnökéhez, miközben elővárazsolt egy féltve őrzött fényképet: „Ez már egy ügyes fiú! Boldogok vagyunk!” Lelkesedését némiképpen megtörte a csendes várakozás, mialatt az atyáskodó vállalkozó kimérten állapította meg: „Valóban úgy tűnik!”. Érzelmait palástolta, már csak „hivatali” megszokásból is, de ezalatt a boldogság szeretethullámai vonultak végig egész testén, lelkén.

Mecénásoklevél Jeremiás Lászlónak

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, az évente átadott szakmai díjakon és a helyi közösségekben kiosztott okleveleken kívül, néhány éve a cselekvő mecénásoknak is megköszöni a közművelődésben elért szép eredményeket. Idén ebben az elismerésben Jeremiás László marosvásárhelyi optometrista és kontaktológus, mecénás részesül. No nem az általa 1991-ben beindított, látyszereseti eszközök előállító és forgalmazó vállalkozás, a tucatnyi üzlettel, sőt magán szemsebészeti ambuláns klinikával és szemüveglencse-gyárral működő Optica-Optofarm Kft. közismert és látványos megvalósításaiért, sikereiért. Bár a száznál több alkalmazottnak munkalehetőség biztosítása önmagában is rendkívüli teljesítmény, és számukra segítő tevékenység.

Egy másik oldaláról ismerve Jeremiás László tevékenységét, az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerészképzés múltja, jelene, jövője érdekében kifejtett támogatásáért éppen tíz évvel ezelőtt Báthory-díjban részesült, amelyet azon személyiségeknek vagy szervezeteknek adományozott az EMNT, akik az adott évben vagy a megelőző időszakban a legtöbbet tették a romániai, állami finanszírozású magyar felsőoktatás megerősítése érdekében. 2013-ban Jeremiás Lászlóval együtt – többek között – az akkoriban még Marosvásárhelyi Magyar Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar akadémiai közössége vagy éppenséggel a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem alapító dékánja és rektora vehette át az elismerést.

Jeremiás Lászlónak ezúttal azt köszönjük meg, hogy örömeitől is átöröklött talentumait úgy kamatoztatta, hogy a marosvásárhelyi örmény magyar közösség állandó támogatója, kulturális kiteljesedésének megbízható oszlopa, számos közösségi és közművelődési esemény, megvalósítás mecénása volt. Az EMKE jelszavát idézve: „Ki a köznek él, annak élni érdemes”.

Dr. Ábrám Zoltán

Országos diákvetélkedők az Erdély TV-ben

Az *Örökségünk őrei* diákvetélkedő utolsó fordulóját, valamint a *Bölcs diákok* verseny döntőjét vetíti a hét végén az Erdély TV.

Az Erdély TV pénteken este 8 óra körül tűzi műsorra az *Örökségünk őrei* vetélkedő országos döntőjét, amelynek a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnázium adott otthont. A diákvetélkedő utolsó fordulójában öt erdélyi megye hat csapata mérte össze tudását.

Az általános iskolások korcsoportja: a Nagybányai Pénzverde Őrei – az Időutazók, a Németh László Elméleti Liceum csapata; a Fekete Sereg JZsUK csapata, amely a kolozsvári János Zsigmond Untárius Kollégiumot képviseli; a kézdívásárhelyi Fényírda Őrei a Turóczi Mózes Általános Iskolából.

A középiskolások korcsoportját képviselik: a Dicsőszentmártoni Vármegeháza őrei a dicsőszentmártoni Andrei Bârseanu Elméleti Liceumból; a Capistranius – Alverna a Kolozsvári Református Kollégiumból, valamint a Magyarlapádi Templom Testőrei a Bethlen Gábor Kollégiumból. Az *Örökségünk őrei* – Fogadj örökre egy műemléket nevű diákvetélkedőt a tanügyminisztérium és a megyei tanfelügyelőségek az RMDSZ-szel partnerségben szervezték.

Az Erdély TV vasárnap este 8 órától vetíti a XIII. Bölcsek diákok vetélkedő döntőjét, amelynek címe *Képzület és valóság*. Az erdélyi diákok idén is színvonalas versenyen bizonyíthaták tudásukat. A 136 benevezett csapat

közül az öt legjobb televíziós döntőben vehet részt. Ők a kolozsvári Braszai Sámuel Elméleti Liceum tanulói, a SzínLelők; a Nagykárolyi Elméleti Liceum diákjai, az Alomutazók; a temesvári Bartók Béla Elméleti Liceum csapata, a Szemfényvesztők; a székykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnáziumot képviselő TeamKörösztúr, illetve a sepsiszentgyörgyi

Széky Mikó Kollégium diákjai, a Bölcsességmorzsák. A vetélkedő a Communitas Alapítvány, az RMDSZ és az Erdély TV együttműködésével, a tanügyminisztérium támogatásával valósult meg.

Az országos diákvetélkedők az Erdély TV képernyőjén, valamint a televízió YouTube-csatornáján is követhetők.

Olaf Scholz:

Európa jóléte nem választható el a világ jólététől

Olaf Scholz német kancellár az Ez Európa vitasorozatban hangsúlyozta, hogy Európának globális, a saját határain túlmutató felelőssége van, mivel „Európa jóléte nem választható el a világ jólététől.”

Mózes Edith

A XXI. század „multipoláris lesz, sőt már az is”. A kancellár három tanulságot állapított meg az unió számára: „Először is, Európa jövője a mi kezünkben van. Másodszor: minél egységesebb Európa, annál könnyebb lesz a megfelelő jövőt biztosítanunk. Harmadszor pedig: nem a kevesebb, hanem a több nyitottság és együttműködés az időszerű.”

Ahhoz, hogy Európa helye a jövőben biztosítva legyen, az uniónak meg kell változnia, mondta a kancellár. „Geopolitikus EU-ra, kibővített EU-ra és megreformált EU-ra van szükségünk, egy olyan unióra, amely nyitott a jövőre.”

Oroszország Ukrajna elleni háborúja kapcsán megjegyezte, hogy az EU-nak Ukrajna helyreállítására kell most összpontosítania. A demokratikus, virágzó és európai Ukrajna a legvilágosabb elutasítása Putyin imperialista, revizionista és törvénytelen törekvéseinek.

A multipoláris világban a déli globális partnerek nagyon fontosak, hangsúlyozta a kancellár. Európának ki kell állnia az élelmiszerek biztosítása és a szegénység csökkentése mellett, és be kell tartania ígéreteit a nemzetközi klíma- és környezetvédelem vonatkozásában.

A kancellár véleménye szerint „az őszinte bővítési politika megtartja ígéreteit – legelsősorban a nyugat-balkáni országokkal szemben”. Bejelentette, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy a külügyek és az adózás több területére is kiterjesszék a minősített többségi döntéshozatalt a Tanácsban.

A migráció és a menekültek befogadása terén „egységesebben javítani akarjuk a migráció kezelését – az értékeink elárulása nélkül”, mondta Olaf Scholz. Európa több területén szükséges a harmadik országbeli munkaerő jelenléte, folytatta, és amennyiben Európa a szabályozott migrációt

összekapcsolja azzal a követeléssel, hogy az eredeti és tranzitországok visszafogadják azokat, akiknek nincs joguk Európában maradni, „minden oldal nyerni fog”.

A képviselők uniós egyezményt szorgalmazznak

Olaf Scholz reformjavaslataira reagálva a képviselők kifejezték, hogy Európa vezetőitől elvárják a bátorságot azért, hogy az EU-t a jövőbe vezessék, és felkérték a kancellárt, hogy mozdítson elő egy, a 2024-es európai választások előtt elkészítendő uniós egyezmény létrejöttét. Több képviselő Ukrajnának folyamatos támogatást követelt, amíg a béke biztosított nem lesz. Mások kritizálták Németországot,

Olaf Scholz

Forrás: Wikipédia

hogy nem nyújt kellő segítséget Ukrajnának, és az EU-t is, hogy több pénzt juttat a hadiiparnak.

Számos képviselő hangsúlyozta az Ukrajna elleni orosz agresszió európai állampolgárokra gyakorolt gazdasági hatásának mérséklését, és felszólított arra is, hogy új jogszabályokkal segítse az unió a társadalmi igazságosságot, valamint az európai energetikai piac reformját a tisztességes árak biztosítása érdekében.

Más felszólalók az európai zöld- és digitális átállás fontosságát hangsúlyozták, és több anyagi befektetést követeltek ezeken a területeken azért, hogy az unió élen járjon a technológiai újítások terén. (Forrás: EP-hírek/aktualitások)

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal a székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) május 23-án 11 órai kezdettel nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

S.N.T.F.M. CFR MARFĂ RT., Bukarest, I. kerület, D. Golescu sugárút 38. szám

– 3153544366661. számú vagon, EACS széria, nem működőképes, leromlott állapotú, kikiáltási ár 17.319 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 50%-a, harmadik árverés.

FAMILY LOGISTIC TRANSPORTATION KFT., adószám 37974645, Maroszentanna, Măcieșului 5., Maros megye

– metallizált szürke 2005-ös Ford Focus break személygépkocsi, 1500 köbcentis, dízel, motorhibás, nem volt megindítva 2020. február óta; kikiáltási ár 1.476 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 50%-a, harmadik árverés;

– fekete 2002-es Mercedes Benz A170 CDI, dízel, hibás a kapcsolószekrény, nem működik, nem volt megindítva 2021 óta; kikiáltási ár 1.318 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 50%-a, harmadik árverés;

– fekete 2004-es Opel Station személygépkocsi, 1800 köbcentis, dízel, nem működőképes (hibás injektor, szoft); kikiáltási ár 942 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 50%-a, harmadik árverés.

SNAPPY AMIGOS KFT., adószám 41143482, Marosvásárhely, Jövő utca 14/6., Maros megye

– fehér, 2006-os dízel Ford Transit, alvázszám WF0AXXTFA6Y07667, rendszáma MS-99-SNP, javításban van, kikiáltási ár 5.850 lej + 19% héa; a 2015. évi 207-es pénzügyi törvény 250. cikkelyének 11. és 14. bekezdése értelmében eladható a felajánlott legmagasabb összegért, ha az kevesebb is, mint a kikiáltási ár, de nem kevesebb, mint a becsár 25%-a.

A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, negyedik árverés.

ROMWASH CARS KFT., adószám 38187659, Marosvásárhely, Béke utca 68B/19. Maros megye

– 2005-ös, benzines Honda Accord, azonosítószáma JHMCL76205C203696, rendszáma MS-87-DNO, kézi váltós; kikiáltási ár 6.250 lej + 19% héa

– Ariston Genius One 35, COD 3301029, SN 330102923182970001877 hőközpont, hibás, javításban van; kikiáltási ár 1.125 lej + 19% héa

– MS60 lapvibrátor víztartállyal, kikiáltási ár 965 lej + 19% héa

– Masalta MS100 lapvibrátor, kikiáltási ár 1.236 lej + 19% héa; a 2015. évi 207-es pénzügyi törvény 250. cikkelyének 11. és 14. bekezdése értelmében eladható a felajánlott legmagasabb összegért, ha az kevesebb is, mint a kikiáltási ár, de nem kevesebb, mint a becsérték 25%-a.

A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, negyedik árverés.

BOBI SCANDINAVIA CONSTRUCT KFT., adószám 41387916, Marosvásárhely, Bărăganului utca 51/1., Maros megye

– Olmet Z40x2200/0,8 működőképes lemezhajlító prés körvágóval; kikiáltási ár 2.300 lej + 19% héa.

A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, harmadik árverés.

ACADEMICA BISTRO KFT., adószám 39411699, Marosvásárhely, Gh. Marinescu 10. szám, Maros megye

– CRI 1785 kávézői bútorzat, kikiáltási ár 2.555 lej + 19% héa

– CRI 1780 kávézői bútorzat, kikiáltási ár 2.561 lej + 19% héa

– CRI 1787 kávézői bútorzat, kikiáltási ár 2.038 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, harmadik árverés.

CIL MAPING KFT., adószám 37457827, Marosvásárhely, Mărăști utca 16., 3. emelet, Maros megye

– új Cannon Image Profra TX-4000 típusú K10475 nyomtató; kikiáltási ár 18.700 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, harmadik árverés.

POLIDENT LABORATORY KFT., adószám: 37654012, Marosvásárhely, M. Viteazu 40. szám, Maros megye

– Coritech 250 dry touch dry processing marógép, 5SN 692509/1, kikiáltási ár 36.140 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés.

– Isi HT-S SPEED INCL, 200 G SINTER PEA INCL SPEED-TRY 10 CM SN 54312, kikiáltási ár 11.351 lej + héa. A kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés.

LEDIF MET KFT., adószám 41095768, Iași, Socola sugárút 22. szám, Iași megye

– 1000 négyzetméteres kültelek – telekkönyvszám 50472, kataszterszám 333, kikiáltási ár 1.480 lej + 19% héa

– 3600 négyzetméteres kültelek, telekkönyvszám 50470, kataszterszám 334, kikiáltási ár 5.919 lej + 19% héa

– 1100 négyzetméteres kültelek, telekkönyvszám 50471, kataszterszám 332, kikiáltási ár 1.850 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés.

Felkérünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fenti javakra, hogy jelenjen meg az árverés kitűzött időpontjában a megadott helyen, és mutasson be vételi ajánlatot.

A vásárlásban érdekeltet felkérjük, hogy az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: a vételi ajánlatot, az indulási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló dokumentumot (az összeget a marosvásárhelyi Állami Kincstárhoz kell befizetni, címzett a Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság – Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, számlaszám: IBAN RO95TREZ476506701XXXXXXX, adószám 4322637; esetenként az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, román jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, román magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, külföldi magánszemélyek pedig a személyi/útlevél másolatát; saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az illető nem az adóst képviseli.

Carolina Aurelia Cîmpeanu helyettes hivatalvezető
Ioan-Claudiu Laslo osztályvezető

Pontosítás

Változik a versenyvizsga időpontja!

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér által a Népújságban április 27-én meghirdetett földi kiszolgálói (operator handling) állásra a versenyvizsga időpontja: május 22., 10 óra (május 18. helyett).

Bővebb tájékoztatás a www.aeropotultransilvania.ro/category/cariera_honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

GaGa

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

• **REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS** és egyéb árnyékolás-technikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

• **TERMOPÁN** ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

• **A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ** teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

• **DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS** betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (19287-I)

• **RENDELÉSRE BÚTORT KÉSZÍTEK.** Tel. 0748-691-858. (67150-I)

• **A BAUER INGATLANÜGYNÖKSÉG** kitűnő szolgáltatást kínál INGATLANOK VÁSÁRLÁSÁBAN, ELADÁSÁBAN és BETELEKELÉSÉBEN. Tel. 0755-144-681. (19596-I)

• **A MELINDA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT** MUNKATÁRSNŐT keres 45 évtől. Tel. 0747-581-055. (23491-I)

• **VILLANYSZERELÉST** vállalok Marosvásárhelyen. Tel. 0770-515-098. (67272-I)

• **MAROSVÁSÁRHELYI VARRÓDÁBA** (a Kövesdomb közelében) VARRÓNÓKET alkalmazunk. Teljesítményarányos fizetés + ételmezszerjegyek. Tel. 0745-354-691. (23497-I)

A BACIU MONA-MAGDALENA KÖZJEGYZŐI IRODA
az ügyfelek rendelkezésére áll
a Ștefan cel Mare utca 9/1. szám alatti székhelyén
hétfőtől péntekig 8-16 óra között.
Mobiltelefon: 0773-870-803,
vezetékes telefon: 0365/450-209.
E-mail-cím: monabaciu.notar@gmail.com
A közjegyző magyar nyelven anyanyelvi szinten
és angolul is beszél. (18866-I)

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

ELADÓ mosógép és LED-es tévé.
Tel. 0740-527-205. (19601)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál
községben. Tel. 0740-527-205.
(19600)

ELADÓ 36 ár (3566 m²) telek Szent-
annán, a Pârâului Mic utca 605. szám
alatt. 100.000 euró. Érdeklődni a
0744-701-506-os telefonszámon.
(19612-I)

ELADÓK: 3 db felfújható gumimat-
rac, krupplivágó, összecsukható
asztal, hajszárító, fényképezőgép,
laskavágó, autós kompresszor, kicsi
szekrény, diótörő, kicsi szekér. Tel.
0770-132-339. (19651-I)

ELADÓ olcsón egy férfi- és egy női
kerékpár. Tel. 0747-313-204. (19654)

LAKÁS

ELADÓ 4 szobás, 3 fürdőszobás,
modern magánház Marosvásárhe-
lyen, a Kövesdombon. Ára: 126.800
euró. Tel. 0755-144-681. (19596-I)

ELADÓ 2 szobás, III. emeleti tömb-
házlakás + pince a Kövesdombon, a
Parângului utca 44. szám alatt, 14-es
ajtó. Ára: 50.000 euró. Tel. 0743-046-
954, 0749-617-129. (19606)

ELADÓ alkudható áron 450 m² össz-
felületű, 3 szobás ház Marosvásárhe-
lyen, a Görbe utca 16. szám alatt,
alagsori helyiséggel. Tel. 0744-573-
699. (19617-I)

ELADÓ nyaraló Vármezőn (Hideg-
sugó), teljes komfort, 3 ár. Tel. 0740-
688-252. (19646-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI főtér és a
nagyállomás között félfúton kiadó egy
frissen felújított, első emeleti, külön
bejáratú, 2 szobás lakás. Tel. 0742-
146-671. (19652-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sír-
keretet, kriptát, fedlapot stb. és vállal-
juk sírok javítását. Elérhető árak. Tel.
0770-873-809. (19619)

A DENNIS METAL RECYCLING KFT.
begyűjt autókat a rablaprogram
keretében vagy ócskavasnak. Biztosítjuk
a forgalomból való kivonást és a
szállítást. Tel. 0755-517-698. (23473)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal ház-
tetőkészítést, tetőjavítást, cserépforga-
tatást, építkezési, beltéri munkát stb.
Tel. 0774-574-527. (19259-I)

KÖZÉPKORÚ HÁZASPÁR idős sze-
mélyek eltartását vállalja lakás ellené-
ben, nagyszerű környezetben, vagy
az eltartott személy otthonában. Tel.
0755-144-681. (19596-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása,
szúnyogháló, rolók rendelésre. Tel.
0771-383-725. (19360-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen épít-
kezési munkát, javítást. Anyagot biz-
tosítunk. Tel. 0725-147-095, István.
(19338)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, mesze-
lést, festést, szigetelést, laminált
padló lerakását, bármilyen kisebb ja-
vítást. Tel. 0756-596-889, Orbán
László. (19580-I)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési
munkát. 18% kedvezmény nyugdíja-
soknak. Mindenféle építkezési anyag-
gal rendelkezünk. Tel. 0725-147-052,
Csaba. (19339)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforga-
tatást, vaskapuhegesztést és bármily-
en építkezési munkát (saját
anyagból is). Nyugdíjasoknak 18%
kedvezmény. Tel. 0725-147-052, Ba-
lázs. (19338)

KERÍTÉST készítünk, javítunk, ház-
bontást vállalunk. Tel. 0774-574-527.
(19587-I)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens
lakásán. Tel. 0740-527-205. (19507)

KÉSZÍTEK kerítést, lerakok járólapt,
szigetelék polisztrénnel, készítek
tetőt, és más, ház körüli munkát vál-
lalok. Tel. 0759-552-041. (19598-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés,
tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső
szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés.
Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel.
0753-386-872, Loránd. (19609)

FÜNYÍRÁS, kerttakarítás, fakivágás.
Tel. 0770-621-920. (19587-I)

KERESEK egy komoly nőt egy járó
beteg mellé. Tel. 0752-544-758, délután.
(19625)

IDŐSGONDOZÁST vállalom. Tel. 0751-
575-098. (19640)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel emlékezem május
13-án a felejthetetlen élet-
társra, **SZABÓ JÁNOSRA**, a
Számológépgyár minőség-
ellenőrére halálának 5. év-
fordulóján. Nyugodjon béké-
ben!
Élettársa, Ildikó. (19628-I)

Egy váratlan perc alatt életem
véget ért, mint amikor a
virágot letépi a szél. Elmentél
tőlünk, mint a lenyugvó nap,
de szívünkben élsz, és örökre
megmaradsz.
Emlékezünk a Parângului
utcai **GYÖRGY JENŐRE**
(Öcsi) halálának 20.
évfordulóján.
Felesége, Rózsika, fia, Jenő,
leánya, Éva, unokája, Tamás,
Kinga és családja.
Nyugodj békében! (19613)

Sok év után a temető csendje
ad neked nyugalmat. Akit
szeretünk, nem feledhetjük
soha.
Emlékezünk a szabédi
születésű **BARABÁSI**
ZSUZSÁNNÁ szül. Sipos volt
meggyesfalvi lakosra
halálának 9. évfordulóján.
Két lánya családunkkal és
négy testvére családunkkal.
Nyugodj békében! (19613)

A virág, ha elhervad, nyílik
más helyette, de a mi
családunk csonka lett örökre.
Mindenki várja a virágzó
tavaszt, de a mi szívünkben
örökre tél marad.
Könnyes szemmel, fájó
szívvel emlékezünk május 12-
én id. **TANKÓ BALÁZS** volt
marosvásárhelyi lakosra
halálának 19. évfordulóján.
Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!
Bánatos szerettei. (19621)

„Csak akkor tudjuk meg, hogy
ki volt ő nekünk, mikor már
nincs, mert ő volt a minden.”
Eltelt 9 év, mégsem hiszünk,
hogy akit oly nagyon
szerettünk, nincs már kö-
zöttünk.

Szomorú szívvel és fáj-
dalommal emlékezünk május
14-én a búzaházi születésű
SZABADI FERENCRE.
Szívünkben örökké élni fogsz,
drága édesapa, nagytata.
Emléked örzi bánatos fele-
séged, fiad, Ferencz, lányod,
Laura, unokáid, menyed,
Jutka és Zsuzsi mama.
(19638)

*Az élet elmúlik,
de az emlékek élnek,
amíg élünk, őrizzük őket.*
Halálának hetedik évfordulóján
kegyelettel emlékezünk a
székelymosoni születésű
SZÁNTHÓ ALBERTRE,
a jóságos, segítőkész, drága
lélekre.
Szerető felesége, gyermekei,
unokái családunkkal együtt.
Nyugodj békében Isten kezében,
drága jó lélek! (19607)

Életem legszomorúbb napjára
emlékezem, 2018. május 11-ére,
fiam,
BIRÓ LÁSZLÓ
elhunyta alkalmából.
Már öt éve búcsú nélkül
itt hagyott.
Szívemben örökké élni fog.
Bánatos édesanyja, két lánya:
Kata, Blanka, 5 éves unokája,
Zoe, nagynénje Németország-
ból, unokatestvérei, rokonai,
barátai.
Aludj békében, **EGYETLEN**
GYERMEKEM! (19639-I)

„Fájdalom költözött örökre
szívünkbe,
Nem múlik el soha, itt marad
örökre.
Itthagytál mindent, amiért
küzdöttél,
Elváltál azoktól, akiket szerettél.
Nincs erre gyógyír, a bánat itt
van velünk.
El nem múló fájdalommal
örökké szeretünk.”
Szomorúan emlékezünk a
szentháromsági

ifj. **SIPOS MIHÁLYRA**
halálának évfordulóján.

Őt soha nem feledő szerettei. (19641)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett feleség, édesanya,
nagymama, dédmama, rokon, a
dicsőszentmártoni

DOMOKOS MÁRIA

május 10-én csendesen megpi-
hent.

Temetése május 13-án, szomba-
ton 14 órakor lesz a dicsőszent-
mártoni halottasháztól,
református szertartás szerint.

Emlékét örökre szívünkbe zárjuk.

A gyászoló család: bánatos
férje, Dezső (Rudolf), gyerme-
kei: Enikő és Loránt, unokái:
Ildikó és Izabella, valamint
dédunokája, Krisztián. (p.)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy
KERCSEK ÉVA
súlyos szenvedés után örökre el-
távozott az élők sorából. Emlékét
kegyelettel őrizzük.
A gyászoló család. (19643-I)

Fájó szívvel búcsúzunk
KERCSEK ÉVÁTÓL.
Emléke legyen áldott!
Iréne és József. (19642-I)

Fájó szívvel búcsúzunk jó szom-
szédunktól,
KERCSEK ÉVÁTÓL.
A Császár család. (19644)

Fájdalommal tudatjuk, hogy
INCZE RÉKA IMOLA
szül. Nagy
80 éves korában váratlanul el-
hunyt.
Búcsúztatása egy későbbi idő-
pontban lesz Nagykanizsán, szűk
családi körben.
Szerettei. (19653-I)

Mély fájdalommal tudatom, hogy
szeretett, drága nővérem,
DR. MÁJAI IRMA
nyugalmozott gyermekorvos
életének 89. évében örökre meg-
pihent.
Temetése május 12-én, pénteken
du. 1 órakor lesz a nyárad-
szentimrei temetőben.
Emléke legyen áldott és nyu-
galma csendes! (19645)

JÁNOS VITÉZ

MESEJÁTÉK
Penté Sándor azonos című költeménye alapján

MAROS MŰVESZEGYÜTTES
2023. május 15. péntek

CSŐDBIZTOS
JUDIT K. MUREŞ
MAROS MEGYEI TANÁCS

CSŐBI SÁNDOR

rendező-koreográfus: **HOVÁK FERENC**
zeneszerző: **BOSSA LÁSZLÓ**
szövegíró: **HOVÁK PÉTER**
koreográfus munkatársai: **RÉMI Tünde és LÉNYEL SZABOLCS**
tánckarvezetők: **FARKAS SÁNDOR CSABA és KÁLLER MAGDA**
igazgató: **BARABÁSI ATTELA-CSANA**

helyszín: **Maros Művészegyüttes előadóterme**
időpont: **Május 15., 10 óra**

Hitelmezőgazdászoknak Gépek
Eszközök Gépek pályázatok KKV Gépek
KKU Modernizálás
KKU pályázatok
Eszközök
Hitel Eszközök
Hitel Eszközök
Hitel Eszközök
Hitel Eszközök

LAM

MICROCREDIT • MIKROHITEL

Hitel mezőgazdászoknak pályázatok Gépek KKV

0720 030 804

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaplól származó összeggel májusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analizisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

ÉTV TELEVÍZIO

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

MESEJÁTÉK

Marosvásárhelyi Kutymenhely

INGYENES STERILIZÁLÁSI KAMPÁNY

A gazdás és gazdátlan kutyák és macskák számára

A Városi Kertészet a Városi Kutymenhelyen keresztül ingyenes sterilizálási kampányt hirdet Marosvásárhelyen, a gazdával rendelkező és gazdátlan kutyák és macskák számára.

A kampányra a **Prut utca 24.** szám alatt található **kutyamenhely rendelőjében** kerül sor.

Időpontot a **0725-609.434**-es telefonszámon lehet kérni, hétfőtől péntekig, **8:00 és 15:00** óra között.

Marosvásárhelyi Községi Tanács
Tórgyűlési Hivatal
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal

A Mureş Insolvency SPRL (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újrászervező **Foraj Sonde Rt.** csődbiztosja újabb nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő javak eladására:

- 9.723 négyzetméteres üres beltelek Kissármáson (Maros megye), kikiáltási ár 174.555 lej;
- 12.902 négyzetméter beltelek építménnyel Sáromberkén (Maros megye), kikiáltási ár 418.273 lej, amiből a telek ára 280.269 lej, az építmény ára 138.004 lej.
- Két fűrberendezés: az F 320-as kikiáltási ára 1.410.100 euró + héa, és a TDA 160 típusú kikiáltási ára 260.000 euró + héa.

A javak listája megtekinthető a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro és a www.olx.ro weboldalakon, valamint a csődbiztos székhelyén.

A nyilvános árverésre **május 19-én 13 órától** kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096 telefonszámán.

Megjelent:
Bandi Anikó
Szerelem hangja

BANDI ANIKÓ
SZERELEM HANGJA

Keressd a **KOBÁK** könyvesboltokban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.